

Laidžia Amerikos Lietuviai
8. Katalikų šv. Juozapo
Darbininkų Sąjunga

366 W. Broadway,
South Boston 27, Mass.

Darbininkas

AMERIKOS LIETUVIŲ DARBININKŲ

VOL. XXXVI. No. 25.

Redakcijai Tel. SO 8-6608

PENKTADIENIS (Pavasarį) BALANDIS (April), 6 D., 1951 M.

Administracijai Tel. SO 8-2680

SIX CENTS

Veržiamasi gilyn

Apie trys amerikiečių divizijos, viena Pietų Korėjos ir britų Commonwealth'o brigada 50 mylių fronto ruože daugelyje vietų perėjo 38-tą paralelę. Dvi Pietų Korėjos divizijos buvo 15-ką mylių prasi-
veržusios už 38-tos paralelės rytiniame krante.

Paėmė du miestus

Viduriniame fronte amerikiečių daliniai paėmė už 38-tos paralelės Yongpyong ir Yongong miestus, įvairydami 17-kos mylių pleišta į priešų apsigynimo pozicijas. Štabų pranešimai sako, kad komunistų pasipriešinimas auga juo giliau einama į jų apsigynimo sritį.

Oro žvalgyba pranešė, kad šiaurės Korėjoje vėl pastebėjo apie 1700 priešų vežimų, iš kurių apie 470 pūlė ir daug sunaikino.

Kovos ore

Balandžio 3-5 d. virš šiaurės Korėjos įvyko oro kautynių su sovietiškos kilmės MIG lėktuvais iš Mandžiurijos. Vienas rusiškas MIG nukautas ir du sužaloti. Po poros dienų įvykusiose kautynėse dar 4 sovietiški MIG nušauti ir 7 sužaloti. Visi sąjungininkų lėktuvai sugrižo sveiki į savo bazines. JAV oro tvirtovės B-29 puola priešų susitelkusį Charwon - Kumhva - Hwachon trikampyje už 38-tos paralelės. Naikinimo operacijos veda 1000 sąjungininkų lėktuvų.

Washingtono informuoti kariniai sluoksniai sako, kad gen. MacArthur turi įgaliojimus pulti iš oro raudonųjų oro bazines Mandžiurijoje, jeigu iš ten Kinijos komunistų lėktuvai bus siunčiami Korėjon. Direktyvas jis yra gavęs prieš 7 savaites.

Balandžio 3 d. gen. MacArthur jau 15-tą kartą lankėsi Korėjos fronte.

Turkija siunčia naujus 5,000 vyrų dalinius Korėjon pakeisti ten esantiems.

ŽIBALO KRAŠTUOSE NERAMU

Londonas. — McGhee, Be to, JAV valdytojai valstybės vicsekretorius, šiomis dienomis lankėsi Teherane ir Londone. Persijoje jis tarėsi su naujuoju ministru Hussein Ala, o Anglijoje — su užsienio reikalų ministru Morrisono. Londone jis patyrė, kad britai mano Irane išlaikyti seną padėtį. Maskvos laikraščiai nurodo, kad tuo daug rūpinasi ir JAV ambasadorius Persijoje Henry F. Grady.

Irano kaimynystėje, Irake, yra taip pat neramu. Irako vyriausybė reikalauja, kad būtų už žibalo eksploataciją mokamos aukštesnės kainos. Irako žibalo semia tarptautinė bendrovė, kurios 23% akcijų turi amerikiečiai (Standard Oil Co. ir Socony Vacuum).

Bus lygiateisės valstybės

Washington. — Vidaus ir salų reikalams senato komitetas pritarė įstatymo projektui, kurį atstovų rūmai 80-toj ir 81-oj, sesijose praleido, pripažinti Aliaską ir Havajus lygiateisėmis valstybėmis. Kiekvieną kartą šis projektas užkliūdavo senatė. Paskutinį kartą atstovų rūmų buvo praleistas praėjusiais metais.

Autobusų darbininkų streikas

Rapid Transit Bus'ų bendrovės, kuri aptarnauja daugiau kaip 15,000 žmonių kasdien Winthrop, Saugus, Melrose, Revere ir dalį Bostono, darbininkai yra apsisprendę išeiti į streiką gegužės mėn. 1 d., jeigu bendrovė nesutiks sutrumpinti darbo savaitės.

Mirė prelatas McGarry

Balandžio 4 d. staigiai mirė prelatas John J. McGarry, šv. Širdies parapijos klebonas, Roslindale, Mass. Jis buvo nuvažiavęs į savo vasarnamį E. Bridgewater, Mass., kur jo darbininkas darė remontą. Staiga gavo širdies sukrėtimą ir mirė. Jis buvo 72 m. amžiaus.

Atvykę į Ameriką vizito Prancūzijos užsienio reikalų ministeris Robert Schuman, prezidentas Vincent Auriol, ambasadorius Henri Bonet ir prez. žmona Mme Auriol.

JUGOSLAVIJA ATSIŠAKO KOLCHOZŲ

Belgradas. — Jugoslavija nutraukia dar vieną ryšį su bolševikine sistema — atsisako pradėtos ūkių kolektivizacijos. Tai pareiškė Dr. Vladimiras Bakarićas "Liaudies fronto" suvažiavime, įvykusiame š. m. kovo mėn. 31 d. Jis nurodė kelias priežastis: 1. kolchozai stabdo ūkinę pažangą; 2. jie palaiko tinginystę; 3. jie verčia žmones sukčiauti ir vagiliauti; 4. kolchozų vedėjai ir tvarkytojai neturi mažiausio supratimo, kaip reikia ūkininkauti; 5. kolchozuose yra prilindusių ir užsislėpusių kominformo agentų.

Visa tai išdėstęs, Dr. Vladimiras Bakarićas dar pabrėžė, kad daug kam atsisotų plaukai ant galvos, jei jie pamatytų, kokie yra atsilikę ir nemokšos visi tie kolchozų organizatoriai su sižavėję sovietiška ūkiu tvarka. "Pyragas išbandoma tik tada, — kalbėjo jis, — kai paragaujamas".

Jugoslavija, matyti, to sovietiško pyrago atsisako. Tam galima nurodyti taip pat kelios priežastys, be aukščiau paminėtų. Pirmiausia Titui visą laiką buvo sunku žmones suvartyti į kolchozus. Dar gražiau su Maskva gyvendamas ir jos spiriamas, jis buvo pradėjęs ūkininkus terorizuoti, bet turėjo sustoti, pabūgęs reakcijos. Suspėjo suvartyti tik 25 procentus visų ūkininkų, ir tie buvo labiausiai atsilikę. Jie nieku nerizikavo. Tarp jų yra nemaža Stalino šalininkų. Dabar Tito nori juos išdulkinti. Antra priežastis, tuo tarpu tik nuspėjama, — tai Vakarų reikalavimas negrauti krašto ūkio. Juk gintis nuo bado Titas gavo ir iš JAV nemaža pinigų. Greičiau sia jam buvo patarta nedaryti taip, kad ūkis dar labiau pašlytų.

ARABŲ TAIKOS PLANAS

Lake Success. — Balandžio 4 d. 14-ka Azijos arabų tautų Jungt. Tautose suplanavo naują į Kinijos komunistus taikų atsisaukimą, kuris, kaip atrodo, yra įspūjui ir vagiliauti; 4. kolchozų vedėjai ir tvarkytojai neturi mažiausio supratimo, kaip reikia

grįstas penkiais punktais, kuriuos Peipingas sausio mėnesyje buvo atmetęs. Atstovai reiškia abejonės dėl šių pastangų sėkmės.

Laimėjo demokratai

Chicago (Ill.) mayor'o vieton vėl buvo perrinktas tas pats mayor'as demokratas Martyn H. Kennelly. Už jo kandidatūrai buvo paduoti 615,734 balsai. Jo konkurentas respublikonas gavo 488,348 balsus.

SĄMOKSLAS PRIEŠ VENGRIJOS KOMITETĄ

New Yorkas. — C. D. Jackson, pirmininkas 'Laisvosios Europos' komiteto ("National Committee for a Free Europe"), pranešė valstybės sekretoriui Dean Achesonui ir FBI viršininkui J. Edgar Hooveriui, kad buvo pagautas ir desifruotas įsakymas likviduoti ligi š. m. liepos mėn. 1 d. Msgr. Belą Vargą, pirmininką tautinio vengrų komiteto Jungtinėse Amerikos Valstybėse ir visus jo narius. Tam paskirta ir 25,000 dolerių suma. Įsakymas buvo perduotas iš Rumunijos, Bukaresto,

kur yra Kominformo būstinė. C. D. Jackson atsisakė paaiškinti, komiu būdu tas įsakymas nugriebtas. Jis tik nurodė, kad tai padaryta Europoje.

Msgr. Bela Vargas, katalikų kunigas, buvo palikęs Vengrijoje ir bolševikams jį užėmus. Jis buvo išrinktas parlamento atstovu ir buvo jo pirmininkas. Bolševikų buvo areštuotas, bet paskyrė ir 1947 metais atvyko į Ameriką. Jis čia vadovauja Vengrijos egzilinei vyriausybei, vadinamajam tautiniam komitetui, kuris turi savo

įstaigas New Yorke ir Chicagoje. Kai Msgr. B. Vargui pranešė apie pasikėsinimą jį nužudyti, jis nenustebo ir pareiškė savo darbą tęsiasi toliau. Bolševikai juo nori nusikratyti dėlto, kad jis žino daug jų šunybių ir iš užsienio vadovauja po grindiniam judėjimui Vengrijoje. Nučiuptame įsakyme nurodoma, kad Msgr. B. Vargas darosi kaskart pavojingesnis, nes jo įtaka Vengrijoje nuolat didėja. Vengrija pasiekia per "Laisvosios Europos" radiją ir kitais keliais.

Rusai telkiasi Mandžiurijoje?

Vašingtonas. — Atstovų Rūmų pirmininkas Sam Rayburn, kalbėdamas dėl visuotinos karo prievolės, kuri norima įvesti visame krašte, pareiškė, kad jo žiniomis Mandžiurijoje telkiamos didelės masės kariuomenės, kuri nepriklauso kinų komunistams. Vardu jis nenurodė Rusijos, bet tai visiems suprantama. Toliau jis išreiškė savo giliausią įsitikinimą, kad esame išvakarėse didelio pavojaus kilti trečiajam pasauliniam karui. Jo nuomone dar niekada nebuvo taip pavojingai įtempta tarptautinė padėtis, kaip dabar, ir dėlto nereikia savęs migdyti tais laimėjimais, kurių pasiekama Korėjoje. Jis dar pabrėžė, kad per visą savo ilgą laiką, kaip vadovauja Atstovų Rūmams, niekada nėra sa-
kęs žodžių, kurie turėtų

tikslą atstovus klaidinti ar prigauti.

Po šio pareiškimo laikraštininkams atsiklausus Pentagono rūmų (JAV karinės vadovybės Vašingtone), kokia yra jų nuomonė, atsakymo negauta. Atsakymas atėjo iš MacArthuro vyriausiojo štabo. Iš jo pranešama, kad nėra jokių naujų žinių apie bolševikų kariuomenės koncentraciją Mandžiurijoje.

Čia galima būtų prisiminti, kaip neseniai laikraščiai rašė, kad oficialūs sovietų asmenys Amerikoje prasarė, jog Sovietų Rusija neliktų neutrali, jei karo frontas vėl imtų artėti prie Yalu upės. Nėra abejonės, jog bolševikai turi Mandžiurijoje užmaskuotą savo kariuomenę, apie ką Sam Rayburn ir užsiminė.

EUROPON SIUNČIAMOS 4 DIVIZIJOS

Vašingtonas. — Šios savaitės pradžioje senatas 49 balsais prieš 43 užgėrė prezidento Trumano nusistatymą siųsti Europon keturias divizijas.

Balandžio 3 d. 56 balsais prieš 31 atmetė Ohio respublikonų senatoriaus Bricker rezoliuciją, kuria buvo norima apriboti prezidento Trumano galia siųsti Europon kariuomenę be kongreso pritarimo. Tą rezoliuciją buvo nutarta grąžinti komitetui, kad ją patiektų

įstatymo projekto formoje. Prezidentas Trumanas nurodo, kad jis turi pilną galią tvarkyti kariuomenės dalinius kaip tinkamas. Tačiau respublikonų senatorių grupė, kuri yra už prezidento galių apribojimą, nenusileido. Balandžio 4 d. senatas 69 balsais prieš 21 pageidavo, kad prezidentas, norėdamas daugiau dalinių siųsti į gen. Dwight Eisenhowerio tarptautinę armiją, pasitartų su kongresu.

ŠUGLAUSTOS ŽINIOS

▲ JAV plieno pramonė per pirmąjį šių metų ketvirtį pagamino 25,400,000 tonų ir tuo būdu prašoko visas taikos ir praėjusio karo normas. Iš to aišku, kad JAV ginklavinimas eina labai sparčiai.

▲ Albanijoje pasmerkta mirti 30 suimtyjų, kurie buvo apkaltinti padėję bombą prie Sovietų Sąjungos ambasados Tiranoje.

▲ Izraelio 12 kareivių buvo peržengę Jordano valstybės sieną 10 mylių nuo Jeruzalės. Susišaudant vienas izraelitas užmuštas ir vienas sužeistas. Kiti pasitraukė.

▲ CIO automobilių pramonės darbininkai ketvirtą kartą iš eilės išrinko savo pirmininku Walter P. Reuther, kuris pereitais metais jiems iškovojo geresnes algas ir pensijas.

▲ Mass. valstybėje per pirmąjį šių metų ketvirtį bedarbiams pašauptos išmokėta 13 su puse milijonų dolerių mažiau negu pereitais metais per tą patį laiką, arba mažiau negu pusė.

▲ Paryžiuje užsienio reikalų viceministrai vis dar tamposi su Andriejaus Gromyko "nuolaidomis". Jis jau sutiko kalbėti ne tik apie įtemptą Europos padėtį, bet ir apie priežastis.

▲ Vienuolika prancūzų mokslininkų ir vienas australas išvyko į Antarktiką (pietų ašigali) praleisti žiemos. Jie tyrinės oro atmainas, ledynus ir patį žemyną.

▲ Valstybės izdo sekretorius Snyder pranešė, kad privatūs asmenys ir firmos pasirašė paskolos laktų (US bonų) už 5,6 milijono dolerių.

YOUR CHANCES OF CONQUERING CANCER
OUT OF EVERY 100 PERSONS WHO HAVE CANCER...
35 ARE CURED BY TREATMENT
THE AMERICAN CANCER SOCIETY
PERIODICAL PHYSICAL EXAMINATIONS ARE FIVE HEALTH INSURANCE
SEE YOUR DOCTOR REGULARLY
AMERICAN CANCER SOCIETY
GIVE TO THE CANCER CRUSADE

Dr. Kazys Sruoga - Veržikas

Ar Amerika nori nepriklausomos Lietuvos?

CICERO, ILLINOIS. — Amerika yra dabar pati galin-
giausi pasaulio valstybė. Amerika yra pats pirmutinis ir ryž-
tingiausias sovietiško imperializmo priešas. Amerika organi-
zuoja frontą prieš sovietų agresiją. Jau iš to suprantama, kiek
yra svarbi Amerikos pažūra į Lietuvos nepriklausomybės
klausimą.

Vienas dalykas čia yra visiškai aiškus ir labai teigiamas
visiems lietuviams. Amerika nepripažino niekada ir dabar ne-
pripažįsta Lietuvos prijungimo prie Sovietų Rusijos. Amerikai
yra tik nepriklausoma Lietuva. Amerika žino ir pripažįsta tik
nepriklausomą Lietuvos atstovus — ministerius, konsulus. Tai
yra milžiniškos svarbos dalykas. Amerika yra padariusi daug
nuolaidų sovietams. Amerika jau buvo geriausias sovietų karo
sąjungininkas. Ir vis dėlto Lietuvos atžvilgiu Amerika nuolai-
dos sovietams nepadarė. Tik reikia įsigilinti, o lengvai suprasi-
me, ką tati reikią Sovietų Rusijos ir Amerikos buvusiems ir
dabartiniais santykiams.

Tačiau čia suminėtas faktas atlikti ir neigiamą vaid-
menį kovoje už Lietuvos nepriklausomybę. Keista? Kaip tai?
Yra pavojus, kad toks Amerikos nusistatymas gali tam tikrose
aplinkybėse susilpninti pačių lietuvių pastangas už Lietuvos
laisvę. Ne vieną gali sau pagalvoti: „Jei jau Amerika nori ne-
priklausomą Lietuvą, tai atėjus tinkamam laikui, Amerika
atstitys nepriklausomą Lietuvą. Ko čia daug besisieloti? Va,
šitoks galvojimasis gali ne tik palažyti lietuvių ryžtingumą, bet
sudaryti tokias sąlygas, kurios verstų Ameriką peržiūrėti savo
nusistatymą Lietuvos nepriklausomybės atžvilgiu. Ir tai nei-
giama prasme. Ir gal net labai lemiančiu momentu ir net prieš
Amerikos norą.

Prisiminkime tik Tautinės Kinijos klausimą. Prisiminkime
Jugoslavijos didvyrio generolo Michailovičiaus likimą. Paga-
liau, Jaltos ir kitų dienos šviesos bijančių konferencijų slapstus
nutarimus. Taigi pasirodo, kad esti tragiški momentai, kada ir
labai garbingų valstybių atstovai pasiduoda sprendimams, ku-
rie pažeidžia jų tautos ir dvias, ir principus, ir nusistatymus.
Ir vėliau... net tikras kaltininkas nebesurandamas.

Čia suminėta aplinkybė uždeda Amerikoje gyvenantiems
lietuviams labai didelę atsakomybę ir pareigą. Ta pareiga yra
visiškai aiški. Dėti visas įmanomas pastangas, kad Amerika
savo dabartinio nusistatymo niekada ir jokiais aplinkybėmis
nepakeistų. Bet šito dar mažai. Dėti pastangas, kad Amerika
tą savo nusistatymą be jokių svyravimų įgyvendintų. Uždavi-
nys yra nepaprastai sudėtingas ir sunkus. Daug visokių mato-
mų ir nematomų kliūčių stovi ant kelio. Toms kliūtims nugalė-
ti reikia ir summo, ir laiko, ir organizuotumo, ir lėšų.

Senosios kartos lietuviai, čia atvykę prieš daugelį dešimtų
metų, o kiti jau ir gimę šitame krašte, į Lietuvos laisvės kovas
įdėjo labai didelį įnašą. To niekas negali užginčyti. Tik pagal-
vokime, kas buvo atlikta per pirmą ir antrą pasaulinį karą?
Kieno dėka mes tremtiniai čia atsiradome ir įsikūrėme? To
fakto negali užtemdyti joki kasdieniški, antros eilės, neigiami
reiškiniai.

„Bet“ gi dabar atsidūrėme vėl tokiaime momente, kuris gali
nulemti Lietuvos likimą šimtmečiams. Vėl kovos našta krinta
Amerikos lietuviams. Bet ir jėgos pastiprėjo. Tūkstančiai tū-
stančių lietuvių išliejo į šį kraštą. Tik gal dar nevisi tremtiniai
įsigilino ir įsigyveno į tą uždavinį. Bet tai būtinas ir neišven-
giamas uždavinys. Apie tai kita kartą.

PASKIRTA PIRMOJI LIETUVIŲ RASYTOJŲ DRAUGIJOS PREMIA

Literatūros kūrybai paga-
vinti jau nepriklausomoje Lie-
tuvoje, visą eilę metų buvo
skiriama švietimo Ministeri-
jos leidyklų ir organizacijų li-
teratūros premijos. Ši tradici-
ja buvo palaikoma ir tremty-
je. Lietuvių Rasytojų Drau-
gija ją atgaivino ir Ameriko-
je.

1951 m. balandžio 1 d.
Brooklyne, susirinko Liet. Ra-
sytojų Draugijos grožinės li-
teratūros premijai skirti juri
komisija: St. Santvaras, A.
Rimvydis, Stp. Zbarskas, P.
Jurkus ir V. Maciunui neat-
vykus, Pr. Naujokaitis.
Komisija, peržiūrėjusi 1949-
1950 metų išleistąsias gro-
žinės literatūros knygas, kurių
buvo 20, Liet. Rasyt. Draugi-

jos premiją 500 dol. paskyrė
rašytojui **Antanui Vaidiui**.
Čiui už jo Italijos vaizdus, tuo
pačiu atžymėdama ir visą jo
beletristinę kūrybą.

Reikia pastebėti, kad juri
komisija, svarstydamą 1949-
1950 m. išleistas knygas, pri-
ėjo išvada, jog V. Krėvės
„Dangaus ir žemės sūnūs“
yra monumentalus veikalas
dalis ir, kaip nebaigti, šiais
metais nepremijuotini.

Taip pat juri komisija rado
vertingų poezijos veikalų ir
Henriko Radausko „Strėlė
danguje“.

Juri komisija, paskyrusi
grožinės literatūros premiją,
atžymėjo visą Antano Vaidi-
laičio beletristinę kūrybą, iš-
puoselėtą ir puošnų jo kūry-
bos stilių, iškėlusį lietuvių
grožinę prozą į menines ausi-
tumas, jo gilią ir subtilų įsi-
jautimą į lietuvių būtį ir bū-
dą, jo „Italijos vaizdus“, su-
kurtus su meninės tiesos pa-
jautimu, sudarančius vienini-
gą ir išbaigtą grožinės litera-
tūros veikalą, kupiną lyrizmo
ir humanizmo.

P. Jurkus,

Juri komisijos sekretorius

Gen. MacArthur ir gen. Matthew B. Ridgway prie 39 pa-
ralėlės.

ŽINIOS ŠIOKIOS IR TOKIOS

MIRUSIEMS NESVARBU, KAIP JIE ILSISI

Europoje yra prilaidda ne-
maža amerikiečių karių, žu-
vusių praėjusiam kare. Nevi-
sus buvo galima parvežti na-
mo. Nutarta jiems bent gra-
žias kapines įrengti: pastatyti
kiekvienam po marmurinį pa-
minklėlį. Kapitonas De Ange-
lis turėjo juos užsakyti Itali-
joje. Ten būdamas sugalvojo,
kad mirusiems jau nesvarbu,
kaip jie ilsisi, ir 80,000 dole-
rių susidėjo į savo kišenę.
Dabar Wiesbadene, Vokietijo-
je, ji nugriebė karo teismas,
kad norėjo apgrobti savo mi-
rusius draugus.

„GENIALI MINTIS“

Yra dar vienas toks „pasau-
lio pilietis“ Salkazanov. Kaip
ne vieno slavo galvoje, taip ir
jam kilo — „geniali mintis“
baigti su visais karais ir gin-
čiais, Jis nuvyko į Paryžių ir
brovėsi į rūmus, kur posė-
džiauja keturi didžiųjų ketu-
rių ministerių keturi pagalbi-

ninkai. Jis norėjo tam ketver-
tukui pasiūlyti sudaryti dar
vieną ketvertuką — pasaulinę
vyriausybę iš Stalino, Truma-
no, Attlee ir Auriol. Anglijos
karaliaus. Jurgio vietoje At-
tlee nesulė, kad vyriausybė
būtų visai demokratiška. Gai-
la, policija jo neleidė, ir dėl
to pasaulyje turės dar lietus
kraujas.

LABAI JAU PIGI ISTAIGA

Jungtinės Tautos išlaiko vi-
si jos nariai, mokėdami nusta-
tytus metinius mokesčius. Kas
per dvejus metus mokesčių
nesumoka, netenka balso. Pa-
ragvajus būtų savo balsą jau
praradęs, bet išgelbėjo „ni-
ckelis“. Mat prieš dvejus me-
tus mokant tuos mokesčius
buvo penki centai permokėti.
Dabar Paragvajus vėl dve-
jiems metams ramus.

PAZINSITE MANE IS LIEŽUVIO

Garsus mokslininkas Alber-
tas Enšteinas, Princenton uni-

versiteto profesorius, šiomis
dienomis susilaukė 72 metų.
Žurnalistai jį apsepio ir norė-
jo nufotografuoti geroje nuo-
taikoje. „Nusišypsok, profeso-
riau!“ — kalbino jį užtaise
savo aparatus. O jis ėmė ir
parodė jiems mėsingą liežuvį.
Taip jį ir nuėmė. Kadangi A.
Enšteinas yra reliativizmo teo-
rijos kūrėjas, tai ir čia gali
būti reliatyvus daiktas: moks-
lininko „šypsniš“.

XX AMZIAUS RPOLETARAS

Pernai miręs Bernard Shaw
kačieno laikomas žymiausių
XX amžiaus rašytoju. Nese-
niai atidarius jo testamentą,
paaiškėjo, kad jis yra taip pat
buvęs bene turtingiausias XX
amžiaus „proletaras“. Visą
laiką kalbėjo apie socializmą,
gyrė komunizmą, peikė išsi-
juosęs kapitalizmas, o pats pa-
liko daugiau kaip milijoną do-
lerių kapitalo. Pasaulyje ne-
mažai tokių „proletariato gy-
nėjų“, kurie kalba apie socia-
lizmą, o gyvena iš kapitaliz-
mo.

JUOKESI, KOL PLYSO

Hartford, Conn., viena 60
metų moteris, kurios pavardė
dės neskelbiama, nuėjusi į ki-
ną (movie) taip pasileido
juoktis, kad ėmė ir trūko jai
papilvės raumuo. Greitoji pa-
galba nugabeno ją į ligoninę,
o daktarai susiuvė. Jie patarė
„nelaimingajai“, jei vėl kada
eis į kiną, žiūrėti tikrai trage-
dijų. Vadinas, linksmoje A-
merikoje linksma jau negalės
daugiau būti.

LAIKYKIS SAVO AMATO!

Vienas imigrantas „stalius“
sulaukęs to laiko, kai jau ga-
lėjo gauti JAV pilietybę, bu-
vo egzaminuojamas iš konsti-
tucijos mokslo.

Teisėjas: — Ar jūs galėtu-
mė būti prezidentu?

Kandidatas į piliečius: —
Jokių būdu.

Teisėjas: — Taip kategoriš-
kai atsakote. O sakykite ko-
del?

Kandidatas į piliečius: —
Atsiprašau, mister, aš dabar
labai užimtas savo darbu.

NIEKUR NIEKADA NENUSIMINTI!

Karinis transporto laivas,
General Haan, sustojo Hudso-
no įlankoje. Teko laukti kito
ryto, kol bus laisva vieta New
Yorko prielaukoje.

Tūkstančio žmonių įgula
susirinko laivo viršuje. Visų
akys įbėstos į didžiausią pa-
saulio miestą. O jis dar toli.
Tik dangoraižiai, rūmai, baž-
nyčios, kyšos iš dulkų, dūmų,
garų debesys. Žmonių negali-
ma žiūrėti. Jie per daug
smulkūs. Jei ne tūkstančiai
jūros pakrante skubančių va-
balėlių — automobilių, tai at-
rodytų, kad tame mieste
niekas negyvena ir niekas ne-
laukia iš Europos atvykstan-
čio laivo.

Keleivių akys liūdno, šir-
dys neramios. Perkeliavę
daug svetimų kraštų, niekur
neprigiję, jie štai, stovi prieš
naują, mažai žinomą šalį. Ar
ir čia jie bus svetimi, nepa-
geidaujami, žmonės be vietos
ir be namų?

Senymas vyras, kartą Ame-
rikoje jau gyvenęs, ėmė pasa-
koti:

— Kairėje, žiūrėkite, yra
Ašarų sala.

— Mums čia visur bus aša-
rų sala, — pertraukė jį ne-
pažįstama moteris iš būrio.
— Šitame mieste, ir ir už jo
ir už tūkstančio mylių. Ar tu
dar tiki kur nors surasti lai-
mę be ašarų?

— Tikiu. Ieškosiu. Ar sura-

siu, nežinau. Bet ieškoti nepa-
liausiu, — atsakė senymas vy-
ras. — Kai gelbėjau nuo pra-
žūties savo vaikus, taip pat
nežinojau, ar iki galo išgelbė-
siu. Bet nenusiminiau. Gelbė-
jau, gelbėjau ir išgelbėjau.

Po tokių žodžių aplinkui
stovėjusieji lyg atgijo, nuri-
mo, vėl ėmė šypsotis, juokau-
ti. Tačiau buvo ir tokių, kurie
visą naktį susirūpinę rimoję
laivo priekyje, svarstė, plana-
vo, baiminosi. Jie bijojo išlipti
į žemę, kuri jiems atradė vi-
sai kitokia. Jų širdys spurdė
jo galvojant, kas jais toliau
rūpinsis, kas padės bėdoje,
kas gelbės, patars, kas užjau-
s ir padrąsins.

Tačiau niekur, niekada ne-
reikia nusiminti!

Kitą rytą išlipančius visus
pasitiko amerikietės moterys
su šilta kava, su riestainiais,
su pienu. Mažesnieji vaikai
čia pirmą kartą savo gyven-
mą gavo skanaus, tikrai švie-
žio pieno. Kitokie, negu Vo-
kietijoj. Ir meduoliai ir cuk-
raus atomais apibarstyti rie-
stainiai savaime tirpo alkanose
burnytėse. Tų skanumynų
vaikai visiškai veltui tiek pri-
sivalgė, jog ir po metų nega-
li jį juos pasižiūrėti pro ke-
pyklos langą. Tai buvo lai-
mingoji maželių diena!

Nelauktai laimingai jį praė-
jo ir visiems kitiems. Nes
kiekvienas pats savo akimis

pamatė, jog ir šiame krašte
esama žmonių su širdimis.
Tie gerieji žmonės, daugiausia
iš NCWC, visais rūpinosi,
aiškino, drąsino, vedė, vežė,
siuntė, kur kam reikėjo vykti.

Lygiai laimingi buvome ir
mes patys. Tik mūsų pirmo-
sios dienos laimė tęsiasi iki
šios dienos. Pasiėkusių Bos-
toną, mus sutiko būrys bran-
gių giminų. Su gilia meile,
tiesiog lenktyniuodami, jie
ėmė mumis rūpintis. Nepra-
leido dienos apie mus negal-
voje ir kuomet nors nepadėjo.
Būdami našlaičiai, čia radome
lygiai gerus naujus tėvelius ir
mamytes, brolius ir seseris,
palankius kaimynus ir pažia-
tamus. Už tai juos mylime,
gerbiame, jų vardus minėda-
mi, iš širdies dėkojame. Ypa-
tingai karštai dėkojame didei
Daktarui J. L. Pašakarniui, ir
Poniai Barborai už pakvieti-
mą atvykti į Ameriką ir apsi-
gyventi išpuosiuose jų na-
muose, už jų didelę tėvišką
meilę ir nuolatinę globą. Dė-
kojame tetai Marthai And-
rews, ir jos vyrui Kastantui
už jautrų, meilų rūpestį. Dė-
kojame didei Jurgiui Klingai
už nuosirdžius išmintingus
patarimus ir visokeriopą pa-
galbą. Jų visų brangūs vardai
visuomet bus mūsų lūpose ir
širdyse.

Daumantas Čibas ir šeima

M. A. NORKŪNAS

Šaukia mus

Šaukia mus šaukia, kaip savo vaikus,
Gyvenimas, citi slaptingu keliu.
Šaukia turtingus, šaukia vargšus,
Šaukia skubėti negrįžtančiu taku.

Žingsnis po žingsnio į nežinomą toli,
Pirmyn vis artyn į erdvę beribę.
Pasaulis svetingas tik ranka pamoja
Ir liepia palikti šios žemės galybę.

Plaukiame jūromis, marių gelmėmis,
Plaučioms, audringoms, banguotoms.
Pavejami pralenkiam, laivų eilėmis
Artėjant prie uolų dantuočių.

Prie krasto priplauki. O ką ten rasi?
Naują gyvenimą, viltį šviesesnę.
Ką žemėje taupė, visą paliksim
Paimsim tik darbą savo geresnį.
1948 m. spalio mėn. 3 d.
Lawrence, Mass.

IŠKILMINGAI PALAIDOTAS MYKOLAS A. NORKŪNAS

Trečiadienį, balandžio 4 d., iš-
šv. Pranciškaus liet. parapij-
os iškilmingai palaidotas A-
merikos lietuvių veteranas ir
lietuviško jaunimo organizato-
rius Mykolas A. Norkūnas.
Atiduoti jam paskutinę pa-
garbą, nežūrint darbo dienos,
šv. Pranciškaus bažnyčioje
susirinko žmonių, ypač jaunimo,
kuris jaunimo, kuris dalyvavo
šv. mišiose ir palydėjo į pas-
kutinę poilsio vietą šv. Širdies
kapuose, Lawrence, Mass.

Iškilmingas gedulo šv. mi-
šias atnašavo ir laidotuvių
apeigas atliko Liet. vyčių gar-
bės narys kleb. kun. Pr. Ju-
ras; asistavo garbės narys
Providencijos, šv. Kazimiero
liet. parap. kleb. kun. Jonas
Vaitiekūnas ir So. Bostono
17-tos kuopos vyčių dv. va-
das kun. Albertas Kontautas,
kuris atstovavo centro dra-
sijos vadą kun. J. C. Jutkevi-
čių, dėl labai rimtų priežasčių
negalėjusių tiesioginiai daly-
vauti laidotuvsė.

Kun. Petras Šakalys buvo
ceremonijų vedėju.

Sanktuariame meldėsi So.
Bostono šv. Petro parapijos
kleb. ir L. Vyčių garbės na-
rys kun. Pr. Virmauskis,
Brocktono šv. Roko parap.
kleb. kun. Pr. Strakauskas,
kun. Simonas Saulėnas; vietinė
parap. vikaras — kun. Vl.
Paulauskas; Cambridge —
kun. J. Petrauskas; Haverhill
— kun. J. Bernatonis; kun.
K. Mažutis iš So. Boston ir
tėv. Barisa, OFM.

I laidotuvsė su žmona atvy-
ko iš New York valst. Liet.
Vyčių centro pirm. Al. Vasi-
liauskas; iš So. Boston —
garbės narė ir organo „Vy-
tis“ angliško skyriaus red.
Felicia Grendal, garbės narys

buv. centro pirm. Pr. Razva-
dauskas, centro ritualo komi-
teto pirm. Longinas Švelnys
ir iš „Darbininko“ štabo: iš
Norwood'o — garbės narys ir
„Darbininko“ red. A. F. Knei-
zys ir J. Lapinskas; N. A.
Susivienijimo apskrčio pirm.
ir buv. N. A. vyčių apskrčio
pirm. Br. Kudirka; 78 kp. pir-
mininkas Jonas Žemis iš Law-
rence, Mass.; iš Providence,
R. I. — Bertha Čiočytė, —
centro izdo globėja, 103 kp.
pirmininkė — Alena Aviziniš,
p-nia M. Vaitonis ir Ona Už-
davins; iš Great Neck —
p-nia Starcy Wesley - Vasi-
liauskienė (centro pirmininko
žmona); iš Cambridge — pirm.
Povilas Zukas, Mildred Wil-
činskis ir Steve Palaima; iš
Hartford, Conn. — Wm. Sei-
gis su žmona, Vincas J. Ku-
dikra, pirmininkas N. A. ap-
skrčio Katalikų Federacijos.
Dalyvavo daug lawrenciečių.

Mišių metu vargonavo mu-
zikas šimkus ir giedojo Stella
Raznauskas. Grabnešiais bu-
vo: centro pirm. Al. Vasiliaus-
kas, Pr. Razvadauskas, A. F.
Kneizys, Longinas Š. Švelnys,
Br. Kudirka ir Jonas Žemis.
Į kapus palydėjo gausus bū-
rys žmonių ir visi laidotuvsė
dalyvavę kunigai. Prie kapo
buvo sugiedotas Liet. vyčių
himnas ir dalyvavo vėliava.

Velionis M. A. Norkūnas
paliko sūnų, 4-rias dukteris ir
daug kitų giminų.

Po laidotuvių pabažnytinėje
salėje Liet. Vyčių organizaci-
ja suteikė laidotuvių daly-
viams užkandžius. Prie užkan-
džių gelbėjo vietos vytės —
Agnes Vilkišius, Paulina Ri-
mas, Helena Marcinkevičienė
ir Helena Panuskienė. Rap.

Naschėd amerikiečių parašutininkai krauna našą ant
jaucio nugaros, kaip tai daro korėjiečiai, jiems mat reikia
iš užpakalio prasimusti prie motorizuotųjų savo dalinių.

Geriausia vaikams dovana —
vaikų mėnesinis žurnalas
EGLUTĖ
Kaina: Amerikoje 30.00; kitur — 35.00.
Pjūklus ir užsakymus siųskite:
EGLUTĖ, P. O. Box 22,
Montello Station, Brockton 68, Mass.

Darbininkas

AMERIKOS LIETUVŲ DARBININKŲ LAIKRAŠTIS

THE WORKER

Published Semi-Weekly except holiday weeks, when issued weekly by

SAINT JOSEPH'S LITHUANIAN R. C. ASSOCIATED OF LABOR
Entered as second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston
Mass. under the Act of March 3, 1879.Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section
1103, Act of October 3, 1917 authorized on July 12, 1918.

SUBSCRIPTION RATES		PRENUMERATOS KAINA	
Domestic yearly	\$5.00	Amerikojje metams	\$5.00
Domestic once per week yearly	\$3.00	Vieną kart savaitėje metams	\$3.00
Foreign yearly	\$5.50	Užsienyje metams	\$5.50
Foreign once per week yearly	\$3.50	Užsienyje 1 kart sav-tęj metams	\$3.50

966 West Broadway, South Boston, Mass.

Telephone: Redakcijai — SO 8-6806; Administracijai — SO 8-2680

Norkūną palaidojus

Žilos senatvės sulaukęs, bet išlaikęs jauną dvasią, Mykolas A. Norkūnas, vienas iš pirmųjų vyčių organizatorių, išsiskyrė su šiuo pasauliu, nesulaukęs dienos pamatyti dar laisvą Lietuvą. Visą laiką buvo jam taip į brangi, kaip retai kam. Paskutiniu laiku užsukdamas į „Darbininką“, vis dar kalbėdavo apie melynusius Džukijos šilus ir skaidrųjį Dainavos šalies Merkį, kur savo jaunas dienas praleido ir iš Amerikos dar lankė. Savo eilėraščiuose, — o jų mėgo rašyti, — mūsų liaudies dainų posmais vis mini gimtąsias vietas ir paliktus artimuosius, praeitį Lietuvos garsią ir sunkų užgulusį vargą. Amerikoje išgyventas ilgas laikas mažai beužsimenamas, nebent paskatinant kitus aukotis dėl Lietuvos ar paraginant vyčius į šventą triušą.

Mykolas A. Norkūnas pats triušė, kiek galėjo, ir būdamas dar pilnos sveikatos ir nustojęs klausos. Retas kuris suvažiavimas buvo jo aplenktas, net paskutinėmis dienomis, kai jau išgirsti nieko negalėjo ir pasakyti savo žodį jam buvo sunku. Jis džiaugėsi sutikdamas senus pažįstamus, bet ir liūdėjo regėdamas jų eiles retėjant.

Retėjo ir eilės taip entuziastiškai jo ugdytų vyčių. Savo išsiskleidimo viršūnėje (1920 - 1921 metais) jie buvo peršokę šimtą kupų su puspenktu tūkstančio narių. Jie yra atlikę didelį darbą lietuvių bei išaugoti. „Kiek gražių šeimų vyčiai susikūrė, — rašė M. A. Norkūnas prieš kelerius metus. — Kiek kandidatų į visuomenės veikėjus išėjo... Duok Dieve, kad vyčių šūktis dar kartą atgytų, kad jie vėl drąsiau išeitų į mūsų gyvenimo dirvonus ir artų, ir akėtų, ir sėtų lietuvišką katalikišką sėklą Dievui ir Tėvynei“.

Rašė jis tuos žodžius prieš kelerius metus, rodos tam, kad jie paliktų ne tik testamentu vyčių organizacijai, kuriai jis tiek daug skyrė savo sveikatos ir sielos rūpesčio, bet ir paraginimu visiems Amerikos lietuviams katalikams nepamiršti nei Dievo nei varginamos Tėvynės. Mykolo A. Norkūno išlaikytą gyvą lietuvišką dvasią ir tvirtą tikėjimą rodo, kaip tai įprasmina ir praturtina žmogaus gyvenimą, duoda jam stiprų pagrindą ir jėgų darbui. Jis niekada jų nestigo, nepaprastai judriai reikėdama, net ir visai žilo plauko sulaukęs ir sunegalavęs

žibalas yra labai geras daiktas mašinos motorui sukti, tik žmogaus širdies jis nepasuka. Širdies aparatui reikalingas yra kraujas, ne riebi nafta. Kad ji virstų krauju, pirma turi apvirsti pinigų. Bet nevisada taip būna. Pasitaiko ir taip, kad žibalas liejasi per kraštus, o pinigai praslysta pro pirštus: negali jo sugriebti ir gana. Jis subėga į svetimųjų bankus arba sulenda į turčių kišenes. Taip yra senojo Persijoje, dabar Iranu vadinamoje.

Gamtos apdovanota skurdeiva

Persijos žemė, kaip retai kuris kraštas, yra permirkusi žibalu. Rodos, prikištum degtuką ir visa įsiliepsnotų, ypač pietinės jos žemės, nulipkusios į Persijos įlanką. Gausu taip pat įvairių mineralų ir kito žemės turto — tik rauskis ir turtė! Deja, Persija iš to neturtėja. Ji yra skurdeiva, sėdinti ant aukso skrynių ir džiūstanti badu. Aukso žibalo vamzdžiais teka į kitus kraštus, o žmonių gyslose džiūsta paskutiniis kraujo lašais. Norėdami jį išlaikyti, žmonės kauptukais rausinėja žemės paviršių, kad galėtų šioji tokį grūdą išsiau-ginti. Jie patys jaučia, kad tai pigus ir skurdus darbas, bet kitaip neišstengia. Priemonių reikiamų nėra, ir tvarkos. Taip ir skursta apie 85 procentai visų Persijos žmonių, nuakusių ir ap-driskusių.

Lietuvybė ir katalikybė ji stiprina ir palaikė. Stiprina jis ir daugelį kitų, su kuriais bendrai veikė ir savo tautos rūpesčiais sielojosi.

Po visų tų rūpesčių jis rado savo atsilį, rado ją kartu su kitais senesnės kartos veikėjais, kurių vienas po kito palieka šią žemę. Su jais tolsta nuo mūsų ta senoji Amerikos lietuvių karta, kuri Lietuvoje dar gimė ir augo. Užauginusi čia naują kartą, ji palieka: jai toliau rūpintis lietuviškumo išlaikymu. Mirusį Mykolą A. Norkūną geriausiai ir pagerbsime tuo, kad neužmiršime visą amžių jo mylėtą Dainavos šalies.

Žibalas vietoje kraujo

Kodėl buvo nužudytas Ali Razmara?

Ašaromis aplaistyti kilimai

Yra dar dalis žmonių, kurie pragyvena iš Persijos kilimų, pačių brangiausių pasaulyje, nes tik brangiūose rūmuose rasi juos patiestus ant grindų. Labai dažnai jie sulaukoma kvėpalais ir brangiais gėrimais. Bet pačios pirmosios į juos susigeria vaikų ašaros. Persijos kilimų vertelgos samdosi tik pačių pigiausių jėgą: 6-10 metų vaikus ir suskurdusių moterų prakaitą.

Geriau uždirba vyrai, pritapę prie žibalo versmų. Britai su jais elgiasi gana padoriai ir neblogai sumoka. Šiaip jau visas Iranas yra suskurdęs ir toli atsilikęs. Nors iš žemės tryksta šviečias žibalas, dažnas persas neturi kuo tamsoje pasišviesti.

Kaklaraištis ant pliko kūno

Šviesa, sakoma, einanti iš Rytų („Lux ex Oriente“), bet Persija ji aplenkia. Jai tenka jos gaudyti iš Vakarų. Tą bandė daryti šachas Reza Pahvi, dabartinio šacho tėvas, nugriebęs valdžią 1925 m. Jis norėjo Persiją su kultūrinti, kaip tai darė netolimoje Turkijos žemėje Kemal Atatürk, bet Reza stigo drąsos ir kietos rankos. Jis tikiai įvedė parlamentą, visu-

tiną ir laisvą balsavimą, ištaisė Teherane europietiškas gatves, ir gražius rūmus, kad vėliau turėtų kur susitikti Stalinas su Rooseveltu ir Churchilliu. Tai buvo tik vakarietiškas fasadas — „kaklaraištis prie nuogos krūtinės“. Kraštas, kaip ir buvęs, liko tamsus, silpnas, pasaulio vertelgų išnaudojamas. Paskutinis karas jį dar nutrypė kaip sąjungininkų tiltą. Mažai betruko — ir jis būtų prikabinatas prie Maskvos vėžio. Britų semiamas žibalas laikinai išgelbėjo.

Juodoji rinka parlamente

Ali Razmara, Persijos ministeris pirmininkas, buvo kitas vyras, kuris norėjo savo tautai duoti daugiau kraujo vietoje žibalo. Tam jis pasišovė praversti visą eilę reformų, kurios vargo žmones kiek pakeltų, o turčiams kišenes priplotų. Persija dėlto ir neturtinga, kad saujelė žmonių yra per daug turtinga. Ji lobsta kitus išnaudojama ir valdžią apiplėsdama. Visa, ką svetimos firmos už naftą sumoka, atsiduria rankose parlamento atstovų, valdininkų ir „sigalėjusių aristokratų. Ali Razmara buvo sudaręs „nusikaltimams tyrimais komisiją“, kaip Amerikoje sen. Estes Kefauver. Šiek tiek ji pasirausė ir parodė, kad reikėtų išvysti visą trečdalį parlamento atstovų ir gerą dalį ministerių. Komisijos pranešimą atstovai sutiko juokui, o Ali Razmarai pagrasė kumščiu. Kyšininkų ir valdininkų turto grobėjų suvaldyti nebuvo galima: jie buvo pačios tautos rinkti.

Bičiulystė pelės su kate

Ali Razmara stengėsi dar ir kitu būdu prieiti prie žibalo versmų ir jas apversti į pinigą, kuris kraštui nešėtų naudos. Peržiūrėta buvo sutartis su britų žibalo bendrove. Ji sutiko Persijos izdui kasmet mokėti po 40,000,000 anglišku svarų ir tą sumą dar didinti, kai didės žibalo galionai. Bet šios sutarties parlamento netvirtino: viena parlamento atstovai nesitiekė gauti gero kyšio ir pažado, kad iš bendros sumos bus ir jiems gero kaimi atskaityta; antra, prokumunistinė Tudeh partija, kuri vis kaisiojo baslius į Ali Razmaros reformas, rėmė Sovietų Sąjungos siūlomą „prekybos sutartį“.

Ali Razmaras ilgai su bolševikais derėjosi, kol išsiderėjo, kad jie prekiaus tik su firmomis, valstybės kontroliuojamomis, o su atskirais pirkliais į derybas nesileis. Maskva davė žodį, ir praėjusį lapkritį sutartis buvo patvirtinta. Ali Razmara tikėjosi, kad tuo būdu jis uždarė kelią pasklisti krašte sovietų agentams. Išėjo priešingai. Kąkieno užsukta spauda prapliupo pagyrimais „geriems bičiuliams“ — Stalinui ir mirusiam Leninui. Prisiminta net sena draugystė — Persija pirmoji pripažino Sovietų Sąjungą — ir imta kone bučiuotis su ta Kremliaus kate.

Kulkos nuo šventyklos slenkščio

Opozicija prieš Ali Razmarą vis labiau augo. Jai spaudžiant buvo panaikintos sutartys su anglų ir amerikiečių inžinieriais ir ekonomistais. Jie buvo kviešti pa-

dėti kraštą aptvarkyti ir supramoninti. Po to uždraustos BBC ir „Voice of America“ radijo transliacijos. Paleista, o kaikur įsilaužta ir išleista Tudeh partijos komunistuojantieji atstovai.

Visa tai ėjo prieš Ali Razmaros valią, bet kai jis pats nėjo iš kelio, tai jį pašalino kulkos, paleistos nuo šventyklos slenkščio. Galimas daiktas, kad jos nušalino vyrą, šioms laikams paskutinį, kuris savo darbu ir gyvybe norėjo dar sustiprinti Persiją, kad ji nebebijotų Kaukazo demono ir mažiau būtų čiulpiama Britanijos liūto.

Stalinas pučia į vamzdį

Ali Razmaros mirtis buvo panaudota propagandai: nutarta nacionalizuoti žibalo versmės ir jų įrengimai. Taigi, žiūrėkite, ką jisai kliudė padaryti. O visi išmintingiesni persai gerai žino, kad be svetimos pagalbos jie dar ilgą laiką negalės išsiversti. Žibalo versmės turi kas nors iš šalies padėti tvarkyti. Čia ir prasiveria duris „didžiam kaimynui“, kuris ligi šiol veltui stengėsi savo akcijas padaryti į Persijos naftą. Jei to jis neišsiderės, tai ras kitą kelią. Prisipyrusi ji siūlo sovietiškos radijo propaganda, kuri Persijos žmonėms kasdien kalba apie jų skurdą, išnaudojamą, išvadamą... Yra ir pačiam krašte gana gausūs agitatorių kadrai. Kai jų nepakaks, ateis perversmininkai. O tada jau britų ir amerikiečių žibalo vamzdžiai užsikimš. Anglai net savo laivyną pasiuntė į Persijos įlanką, kad to neatsitiktų. Labai jau nemalonu būtų prarasti ne tik žibalo, bet ir tą vietą, Teheraną, kur Churchillis su Rooseveltu buvo atradę savo „geriausį bičiulį“. Dabar jis jau stūkseja į Persijos žibalo vamzdžių. S. S.

TITO NUSIRITO — STALINAS ATsirito

Albanijos įvykiai neramina pasaulį. Kodėl? Bijomasi, kad iš ten karas nekiltų. O ligi šiol nesirūpinta, kad ten jau seniai ėjo ir tebeina karas tarp pavergtųjų ir pavergėjų. Štai ką rašė „Saturday Evening Post“ dar prieš devesius metus.

1944 metais, Hitlerio armijoms traukiantis iš Balkanų, komunistinių partizanų vadas Enveris Hoxha užėmė sostinę Tiraną. Komunistų vadovaujamas „Tėvynės Frontas“ paėmė visą krašto valdžią ir savo rankas. Niekas jiems tada nekludė, nes amerikiečiai ir anglai, laikydami Balkanus sovietų įtakos sfera, tuomet visi nesirūpino, kas ir kaip valdys Albaniją...

Kremliaus valdovai pradžioje taip pat neperdavę domėjosi tolia ir maža Albanija. Ją tvarkyti ir perauklėti buvo pavesta Maskvos patikėtiniui maršalui Tito. Hoxha prieš tai irgi nieko neturėjo, nes faktiškai albanų komunistų partija sudarė kaip ir Jugoslavijos šaką. Tuoj po „išvadavimo“, laiminant Kremliui, Tito agentai užplūdo Albaniją, palikdami vietinius albanus tik oficialiais viršininkais. Jugoslavų inžinieriai, instruktoriai, partijos darbuotojai, karininkai užėmė visas svarbiausias krašto pozicijas. Jie buvo dar taktingi ir stengėsi visuomet laikytis užpakalyje ir per daug nesireklamuoti.

„Jie gyveno atskirai — rekvizuotuose namuose, — turėjo savo atskiras valgyklas, su niuku per daug nedraugavo ir ką nors įsakydami pridėdavo dar „prašau“... Jie dūdavo suprasti, kad jie čia yra tik mums pagelbėti“... — pasakė vienas buvęs valdininkas,

vėliau iš Albanijos pabėgęs.

Jugoslavija bandė paimti Albaniją savo ūkinę kontrolę. Buvo sudaryta Albanijos Jugoslavijos muitų unija. Jugoslavija pradėjo imti vilną, odą, alyvą...

Hoxha dėl to labai nesigincijė. Nenorėdamas daryti Titui konkurencijos, netgi pasitenkino generolo titulu. Albanų vaikai giedojo dainas apie „narsųjį maršalą“ ir Tito bei Stalino paveikslai kabėjo šalia Hoxhos portretų.

1948 metais Hoxha rašė: „Albanijos jaunimas ir senimas žino Tito, nes jis atstovauja garsiąją tų broliškų žmonių kovą... nes jis moko mylėti mažą albanų tautą, kuriai jie padėjo per karą ir kuriai jie ir dabar taikioje padeda. Mes ginsime mūsų draugystę ir mūsų sąjungą su didžiausiais pasiaukojimais“.

1947 metais, kai buvo kuriamas Kominformas, Albanija nebuvo ten pakviesta. Matyti, buvo laikyta, kad Tito ją irgi atstovaus. Bet 1948 metais Kremlius priėjo išvados, kad Tito jau per daug uoliai išvado auklės pareigas. Taip pat Maskvai nepatiko ir Tito „maršališki“ planai apie Balkanų federaciją...

Pamažu į Albaniją pradėjo atvykti įvairios delegacijos iš Maskvos, kurios čia greitai įsikūrė. Būdami geri komunistai, albanai ir jugoslavai neutraliai pripažino sovietų viršenybę.

„Pirmiau“ — pasakė vienas albanas valdininkas — albanas atsisodavo įėjus jugoslavui „patarėjui“, — dabar gi jie abu atsistoja įėjus rusui“.

Žingsnis po žingsnio rusai išstūmė jugoslavus iš visų pozicijų. Jau prieš susipykimą su Titu jugoslavai buvo netekę savo įtakos Albanijoje.

Hoxha tuojau nutraukė visas sutartis su

Jugoslavija, ištrėmė 1500 jugoslavų, sustabdė visus prekybos ryšius, uždarė sieną, nuėmė visus Tito portretus bei paveikslus, uždraudė dainuoti „titines“ dainas ir sustiprino pasienio apsaugą. Albanijos radijas ir laikraščiai pradėjo pulti Tito, jo vykdytą Albanijos eksplotacinę politiką, kartu nepamiršdami girti Maskvą ir „mylimąjį Staliną už mūsų partijos išgelbėjimą nuo Jugoslavijos trockistų imperialistinių planų“.

Keli šimtai albanų komunistų, apkaltintų „titoizmu“, buvo pasiųsti į koncentracines stovyklas. Čia Hoxha pasinaudojo palankia proga ir likvidavo savo seną kovos draugą ir galimą konkurentą Koci Xoxe.

Titui nuo Maskvos atskilus, sovietai pradėjo dar labiau „rūpintis“ Albanija. Jie pradėjo vykdyti savo planą: padaryti Albaniją savo priekiniu poste Balkanuose. Tai buvo jau senas carų siekimas „turėti Valonų savo karinę bazę“, kurią įvykdė sovietiški imperialistai. Jie dabar valdo Albaniją kaip savo koloniją.

5000 sovietų inžinierių, ekspertų, techniku, mokytojų, karininkų ir kitokių turi savo rankose visą krašto kontrolę. Jie tvarko ir prižiūri Albanijos, Valonos ir Durazzo uostus, administruoja naftos šaltinius, kontroliuoja Tiranos radiją. Policija, bankai, kasyklos, spauda, partija — viskas yra jų priežiūroje. Ir jie jau nebesako „prašau“... jie tiesiog įsako.

Sovietai Albanijoje laikosi užsidarę: gyvena vilose, anksčiau priklausiusiose jugoslavams. Kaikurie jų yra netgi savo šeimas čia atsigabėję. Jie turi daug vertėjų, kurie daugumoje yra baltieji rusai. Jie turėjo pasirinkti: arba dirbti bolševikams arba...

Sovietai albanams nesigailėjo pažadų apie būsimas gėrybes iš Maskvos, bet albanų tauta kenčia daugiau kaip kada nors, nes visi

krašto gaminiai yra išgabenami, gi įvežama labai mažai. Gyventojai gyvena pusbadžiu, išskyrus partijos narius ir vyriausybės tarnautojus, kurie turi savo atskiras krautuves.

Krašto kolektyvizacija varoma pilnu tempu: miestuose ji jau visai pilnai įvykdyta, kaimuose vienas šeštadalis visos dirbamos žemės jau sujungta į kolchozus.

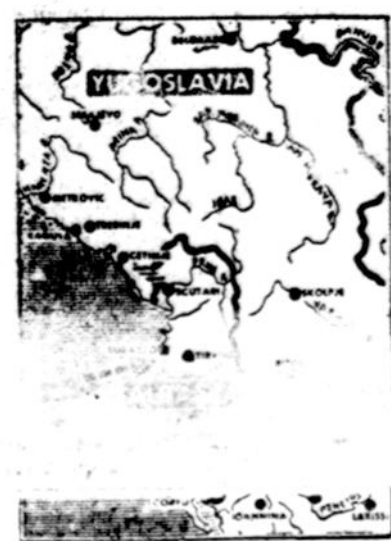
Pasipriešinimas dėl to, žinoma, auga. Daugelyje vietų ūkininkai išvijo ar net užmušė komunistų agitatorius. Hoxha bando terorą palaužti tautą: iki šiol nužudyta apie 7000 žmonių ir apie 27,000 laikomi koncentracijos stovyklose...

Komunistų partija iki šiol turi apie 40,000 narių, kurie beveik visi yra arba valdininkai arba kitoki valdžios pareigūnai.

Krašte vis labiau auga neapykanta naujam tironui. Enver Hoxha tą jaučia ir dabar jis gyvena spygliuota viela apsuptame Naujosios Tiranos rajone. Kai jis kur važiuoja, policininkai pradžioje patikrina visą kelią... ir niekas dabar jam nebesaikia nebepluoja, kaip kad buvo jam pasibaigus...

Albanija apima apie

10,000 kv. mylių plotą su vienu milijonu gyventojų, kurie yra bendros kilmės su graikais ir lietuviais. Po ilgo turkų valdymo dauguma žmonių yra priėmę islamo tikėjimą. Žmonės menkai apsišvietę, bet labai judrūs ir karingi. Prieš praėjusį karą Albaniją buvo užėmęs Mussolini, po karo — Tito, o dabar — Stalinas.

SKALDYMAS AR LABDAROS DARBAS?

PR. PAULIUKONIS

Visuose Amerikos lietuvių laikraščiuose pasirodė BALFo Pirmininko kan. prof. J. B. Končiaus atsisakymas "Būkime ir toliau vieningi", nukreiptas prieš atskirų organizacijų bei įstaigų aukų rinkimą. Straipsnio tonas pikto, kas, ir nežinanciam reikalo gali atrodyti, kad kažkas rausiasi po garbingojo BALFo pamatais, kuris iš tikrųjų daug gero yra padaręs lietuviams tremtiniams.

Būdamas vienas iš tų taip vadinamų kan. prof. J. B. Končiaus "šalpos misionierių", noriu kai ką paaiškinti, kaip reikalus iš tikrųjų atrodo. Pirmiausia dėl tos nelaimingos Diepholzo gimnazijos.

I.

1950 m. liepos 22-25 d. Schkeinfurte įvykęs lietuvių tremtinių Vokietijoje suvažiavimas, kuriame dalyvavo ir gerbiamas BALFo Pirmininkas, yra plačiai svarstęs pasilikusio Vokietijoje lietuvių jaunimo švietimo klausimą, mokyklų organizavimo ir jų išlaikymo reikalą. Buvo aišku, kad tų mokyklų išlaikymas susidurs su dideliais finansiniais sunkumais, bet, pasitikėdami viso pasaulio lietuvių gera valia ir nuosirdumu, susirinkimo dalyviai tikėjosi savo sumanymus įvykdyti. Buvo įsteigta pasilikusiems lietuviams moksleiviams siekti aukštesnio mokslo Diepholzo gimnazija, prie kurios buvo įrengtas ir bendrabutis iš toliau atvykusiems mokiniams apsigyventi. Į gimnaziją buvo priimta apie 100 mokinių. Prašymų buvo daug daugiau, bet dėl lėšų stokos jie nebuvo patenkinti. Gimnazijos mokytojų personalo ir ypač bendrabučio išlaikymas pareikalavo iš PLB Vokietijos Krašto Valdybos nemažai lėšų, apie \$900-1000 mėnesiui. Iš pasilikusių Vokietijoje ligonių, senelių ir kitų, kurie negali apsimokėti net bendruomenės mokesčio vienos markės mėnesiui, Vokietijos Krašto Valdyba negalėjo išlaikyti gimnazijos, kurios reikalingumas kiekvienam sąmoningam lietuviui yra aiškiai suprantamas. Tad ir buvo kreiptasi į viso pasaulio lietuvius, taip ir į Amerikos lietuvius, gelbėti vienintelę aukštesnę lietuvišką mokyklą pasaulyje. Todėl prisipylus ir buvo prašoma aukoti Diepholzo gimnazijai. Lietuviai suprato reikalą ir pradėjo rinkti aukas. Tuo būdu buvo užtikrinta Diepholzo gimnazijos egzistencija. Bet aukos renkamos ne vien tik Diepholzo gimnazijai išlaikyti,

bet visoms lietuvių mokykloms, esančioms Vokietijoje.

II.

Dabar antras klausimas: kas yra tas "kitas", kuris prašo vienam žmogui aukoti po vieną dolerį, kaip rašoma kan. Prof. J. B. Končiaus straipsnyje. Tas "kitas" yra kan. F. Kapočius, buvęs Apaštališkojo Sosto Misijos Delegatas, vėliau paskirtas Lietuvos Tremtinių Vokietijoje Sielovados vedėju ir ejęs tas pareigas iki praėjusių metų pabaigos. Kan. F. Kapočius, visą tremties laiką gyvenęs Vokietijoje ir patyręs visus tremtinio vargus ir "malonumus" ir žinodamas ypač dabartinę sunkią lietuvių būklę gerai supranta ir savo įpėdinio tėvo Bernatonio, dabartinio Sielovados vedėjo, sunkią padėtį. Tad jis, turėdamas pasikalbėjimą su "Draugo" korespondentu, pasinaudojo proga ir paragino lietuvių tremtinius katalikus paremti vienu doleriu tėvą Bernatonį su likusiais Vokietijoje kunigais, kurių ekonominė būklė tikrai nepavydėtina. O kiekvieno kataliko pareiga savo dvasios vadus išlaikyti. Taigi kan. F. Kapočius ragino tremtinius aukoti po vieną dolerį ne "vienam žmogui, kuris savo nuožniara kitus sušėps", bet Lietuvii Tremtinių Vokietijoje Sielovados vedėjui, tėvui Bernatonui, kuris tas aukas skirstys savo žinioje esantiems kunigams lietuviams. Čia kan. F. Kapočius gražų žygį tenka tik sveikinti, o ne piktintis juo.

III.

Visai yra nepagrįsta baimė, kad tam tikrų lietuviškų įstaigų, kurios reikalingai reikalingos paramos, atskiras šelpimas sugriauš didįjį BALFo šalpos darbą. Kas aukoja Diepholzo lietuvių gimnazijai, kas, suprasdamas savo kataliko pareigą duoda vieną dolerį Sielovadai paremti, kas šelpia senelius ar ligonis, tas tikrai atiduos savo dalį ir BALFui. O kas piktinasi nuolatiniiais prašymais ir maldavimais aukoti tai vienam tai kitam reikalui, tas nepasidžiūmės dideliu uolumu ir BALFą remdamas.

Atskiras aukų rinkimas, tai vienam tai kitam reikalui, BALFo šalpos darbo ne tik negrauja, bet jį stiprina, jam talkininkauja. Juk ir reguliariame šių dienų kare pagrindinės armijos veiksmus remia atskiri partizanų būreliai.

IV.

Baigiant tenka pora žodžių pasakyti ir dėl Chicago apskrities BALFo Valdybos pareikšimo, tilpusio "Draugo" Nr. 68. Pastarasis pareiškimo tonas yra tiesiog užgaulus: girdi, tokiuo aukų rinkimu pasitarnaujama bolševikiškams, o kailurie šelpiamieji turi einamasias sąskaitas Sveicarijos bankuose. Gaila, kad nepasakė asmenų, kurie turi einamasias sąskaitas. Ar visi kiti, rinkę aukas, šimtu procentų esame tikri, kad tie, kuriems buvo renkamose aukos, kaip Diepholzo lietuvių gimnazijos mokytojai ir mokiniai, Tėvas Bernatonis su likusiais Vokietijoje kunigais, ir ligoniais sanatorijose, kad tie visi ne tik kad neturi jokių einamųjų sąskaitų, bet neįstengia ir savęs išlaikyti.

Reiktų daugiau lietuviško nuosirdumo ir atvirumo, tai niekam nereikės baimintis.

BALF'as IR TREMTINIŲ MOKYKLŲ ŠELPIMAS

BALFas nuo pat savo įsikūrimo dienos, kiek galėjęs, visuomet šelpė ir tebesėpia lietuvių mokyklas ir moksleivius tremtyje. 1947 metais lapkričio 5-6 d. suvažiavimas New Yorke vienbalsiai priėmė ir įstatų pataisą ("Article II"), kurioje pasakyta, kad ji organizacija įkurta "for charitable and educational purposes" ir kad rūpinasi taip pat švietimo įstaigomis. Tai ir darė. Nuo pat savo įsikūrimo BALF'as šelpė moksleivius, studentus, mokytojus, mokyklas, kaip Baltijos Universitetą, gimnazijas, vaikų daržėlius ne tik

Vokietijoje, bet ir kitose valstybėse. BALF'o dėka ne vienas lietuvių studentas sėkmingai baigė mokslą ir šiandien jau dirba savo srityje.

Prasidėjus masinei lietuvių imigracijai BALF'as buvo priverstas nukreipti didžiąją savo veiklos dalį į tą sritį, bet lietuvių moksleiviai tremtyje nebuvo užmiršti ir nors šiek tiek kukliau, bet jie visą laiką vienaip ar kitaip buvo šelpiami.

BALF'o surinktais pinigais vienoje Vokietijoje dabar yra šios mokyklos:

Diepholze, Lietuvių gimnazija su 10 mokytojų ir 95 mokiniais;		
Wehne, progimnazija su 5 " 34 " ;		
" Pradžios mokykla su 3 " 90 " ;		
Diepholze, pradžios mokykla su 2 " 35 " ;		
Augustdorfe, pradžios mokykla su 1 " 20 " ;		
Memmingene, pradžios mokykla su 2 " 40 " ;		
ULM/Do., pradž. mokykla ir darž. 1 " 30 " ;		
Traunsteine, pradž. mokykla su 2 " 40 " ;		
Spakenberge, Vargo mokykla su 1 " 30 " ;		
Lubecke, Vargo mokykla su 1 " 40 " ;		
Rheina Vargo mokykla su 1 " 25 " ;		
Neustadt/H., Vargo mokykla su 2 " 75 " ;		

Viso 13 mokyklų su 36 mokytojais ir 594 mokiniais. Šalia šių mokyklų paskutinėse penkiose mokyklose yra reikalo ir numatoma atidaryti popiečio mokyklą arba lituanistikos kursus.

Palyginti labai trumpu pasakutiniu laiku lietuvių mokykloms Vokietijoje BALF'as surinko \$1,249.00, kurie jau

persiųsti į Vokietiją. Stambiausią aukų mokyklų reikalam atsiuntė Chicago BALF Apskritis — \$1,000.00. Šalia pinigų, š. m. vasario mėn. mokykloms Vokietijoje perduota nemažai maisto produktų ir drabužių.

Vykdamas šį šalpos darbą reikia turėti galvą, kad lietuvių tremtinių gyvenimas Vokietijoje nėra pastovus, nepastovios ir jų įstaigos ir organizacijos. Kadangi joms negalima nustatyti pastovių sąmatų, svarbu, kad BALF įgalintinai su lietuvių bendruomenės ir mokytojų pagalba numatytų mėnesines sąmatas ir duotų apyskaitas ne tik iš BALF'o gautų pinigų ir gėrybių, bet ir gautų iš visų šaltinių, kad galima būtų aiškiai nustatyti, kuriai mokyklai kiek reikia ir kad nė viena mokykla nebūtų nusikrausta. Be to, surinktas švietimo reikalam lėšas, BALF'as pveda skirstyti Vokietijos komisijai, kuri įeina BALF įgaliojimas, Liet. Tremtinių Bendruomenės ir švietimo komisijos atstovai. Toji komisija, žinodama kiek kuriai mokyklai tuo momentu pašalpos reikia, atitinkamai paskirsto Amerikoje surinktas sumas.

Todėl kviečiame visus lietu-

nies laidotuviomis pasirūpino jo gimnaitė Ema Čėsnienė, specialiai atvykusi net iš Kalifornijos.

Be to, Didžiąją Savaitę, kovo 18 d., po ilgos ir sunkios ligos mirė JURGIS VARNASKAS. Liko našlė Sofija Varnauskienė, 2 sūnūs ir duklė. Palaidotas Holy Redeemer kapinėse kovo 21 d. iš šv. Alfonso bažnyčios, kur buvo atlaikytos visos laidotuvių apeigos.

Nelaimingai mirė

Aukščiau paminėtus mirimus praeitą savaitę dar papildė dvi nelaimingos mirtys, būtent: MARIJOS KOPELAITĖS, 40 metų, kovo 24 d. Palaidota Loudon Park kapinėse kovo 29 d. ir Stellos DOBERAITĖS - SMITH, 45 metų, kovo 26 d. Palaidota Holy Redeemer kapinėse kovo 29 d.

Abi tragiškai žuvo nuo nedidros rankos. Palaidotos be bažnyčios globos, nes jų šeimyninis gyvenimas buvo sunkus be bažnyčios palaikymo.

Susikūrė naujos šeimos

Šv. Alfonso bažnyčioje buvo stungtos moterystėn naujos šeimos. Kovo 26 d. Dainos dr. jos pianistė Elena Jušauskaitė su Tomu Bush; kovo 31 d. Alorā Alberta Kendriūtė su Albertu Roche. Jungtinių Apeigos buvo labai iškilmingos. Jas atliko parapijos klebonas kun. d-ras Mendelis, asistuojant kitiems parapijos kunigams. Per Elenos Jušauskaitės jungtuves gražiai giedojo baltimoriečiai solistai. Deja, tik abejos naujos šeimos ne ką žada lietuvių bendruomenėi sustiprinti, nes abi lietuvaitės ištėkėjo už nelietuvių.

Vietos lietuvių bendruomenė naujomis šeimoms linki laimingo gyvenimo.

Dainavičių sueiga

Per Atvelykį, balandžio 1 d., Lietuvių šventinės patalpose Dainavos tunto skautai turėjo "Margučio" sueigą. Susisė apie 25 velykinius margučius. Komisija nustatė, kad 7 margučiai vis dėlto yra meniška išraišyti ir iš jų 2 gražiausieji dargi buvo net premijuoti, būtent: Gelazytės "Gedimino stulpų ir eglėčių" margutis ir Dulytės — "Šokėjų poros" margutis. Visi išrinktieji gražiausi margučiai palikti tunto būkle.

Be to, dainavičių sueigos proga aplankė vietos amerikiečių — anglų jaunesniųjų skautų vadovė. Ji labai domėjosi dainavičių sueiga ir lietuviškų margučių raištais. Vienas iš premijuotų margučių, "Šokėjų pora", viešniai buvo padovanotas atminčiai. Dainavičių buvo užkviestos pastovyklauti drauge su amerikietėmis skautėmis šią vasarą. Pakvietimą tikimasi patenkinti ir užmegsti artimesnius ryšius su vietiniais skautais.

Atėitinių susirinkimas

Per Atvelykį, balandžio 1 d., šv. Alfonso parapijos mažojoje salėje buvo vietos ateitin-

vių Amerikoje ir užsienyje palaikyti nuosirdžius ryšius su BALF'u, kurį remia visos Amerikos lietuvių srovės (išskiriant komunistus), jam talkininkauti, kad savo lengvą uždavinį galėtų teisingai ir sėkmingai vykdyti. Mūsų stiprybė ir pajėgumas padėti saviesiems glūdū mūsų sugebėjimė toliau išlaikyti vieningą, organizuotą ir bešališką šalpos darbą.

BALF'as

New Yorko zoologijos sode bizonė susitikė mažiuką. Bizonai priklauso prie nykstančių gyvulių.

kų susirinkimas. Dalyvavo kuopos nariai, sendraugiai ir dvasios vadai, kun. Petras Patlaba, viso apie 40 asmenų. Juozas Dėdinas skaitė idomų ir aktualių referatą "Kas mums pasisavintina ir kas atmetina amerikizme". Referatas davė progos gyvoms diskusijoms iškelti tuos veiksnius, kurie mus, kaip lietuvius, alina ir kurie mus pamoko.

Poetas Kazys Bradūnas ir Alfonsas Nyka - Niliūnas pravedė literatūrinį pasnekę apie poeto Henriko Radausko kūrybą. Irena Lozaitytė padeklamavo keletą eilėraščių iš H. Radausko eilėraščių rinkinio "Strėlė Danguje".

Svarstyti kuopos einamieji reikalai. Nutarta aktyviai prisidėti darbui būsimoj BALfo ir Tarybos rinkliavoje, įsteigti sekretorė.

SKAITYKITE IR REMKITE LIETUVIŠKĄ KNYGĄ

Sąrašas pažymėtos knygos labai atpigintos

- METRASTIS, išleistas Tėvų Pranciškonų šventųjų Metų proga. Ši įdomi 224 psl. knyga liečia pačius aktualiausius lietuvių tautos religinius ir kultūrinius klausimus. Joje yra daug beletristikos ir poezijos. Kainavo \$2.50, parduodama \$1.00
- KUR BAKUŽE SAMANOTA, Ant. Vaičiulaitis. Beletristikos kūrinys. 288 psl. Išeido Kultūros Institutas. Kaina \$2.00
- NEMUNO ILGESYS, J. Aistis. Nauja eilėraščių knyga. Išeido TT. Pranciškonai. Kaina 50c.
- POEZIJA, Jurgis Baltrušaitis. Išeido Kun. Pr. Juras. 270 psl. Kaina \$1.00
- KVIESLIS Į LAISVĘ, Jonas Kmitas. Eilėraščių knyga. 352 psl. Kaina \$1.00
- VYTIS IR ERELIS, Jonas Kmitas. Apsaka. LDS leidinys. 576 psl. \$1.00
- VAI LĖKITE DAINOS, Paruošė Kun. J. Dabrila. Išeido Kun. P. Juras. Įdėta 200 gražiausių dainų. Kaina \$1.00
- LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA, Paruošė Kun. Dr. J. Starkus. 208 psl. Kaina \$1.50
- ANGLISKAI - LIETUVIŠKAS ŽODYNAS, Paruošė A. Herlitas. 400 psl. Kaina \$3.00
- NAUJAS TESTAMENTAS, Vertė Arkivysk. Juozapas Skvireckas. Išeido Kun. Pr. Juras. Kaina — \$2.00
- Audeko aparais \$3.00
- SVENTŲJŲ GYVENIMAI, Išeido Kun. Pr. Juras. Kiekvienai metų dienai skiriamas vieno šventojo aprašymas. Knyga paveiksluota, įrišta kietais viršeliais. 936 psl. Kaina \$2.00
- KRISTAUŠ SEKIMAS, Tomas Kempietis. Iš prancūzų kalbos vertė O. Labanuskaitė. Išeido Kun. Pr. Juras. 424 psl. Kaina — \$2.00
- SV. PRANČISKUS ASYDIETIS, T. Damazas Daveau, O.F.M. Išeido TT. Pranciškonai. Verta įsigyti kiekvienam, norinčiam susipažinti su šv. Pranciškaus gyvenimu ir darbais. 178 psl. Kaina 50c.
- SV. PRANČISKAUS PEDOMIS, T. Pr. Bizauskas, O.F.M. Naujas Trečiojo Ordino vadovėlis ir ritualas. 300 psl. 50c.
- SV. ANTANO PADUVIEČIO GYVENIMAS, Vertė Ant. Vaičiulaitis. Netrukus išeis iš spaudos. Leidžia TT. Pranciškonai. \$1.00
- PRIE VILTIŠ KRYŽIAUS, Kun. Dr. J. Prunskis. Išeido Kun. Pr. Juras. Žymių asmenų atsiminimai. 142 psl. Kaina \$1.00
- LEKCIJOS IR EVANGELIJOS, Išeido Arkivysk. Juozapas Skvireckas. Evangelijos ir lekcijos skiriamos kiekvienam sekmadieniui ir šventadieniui. Kitiems viršeliais. Kaina \$2.50
- DIDYSIS RABYBES ŠALTINIS, Puiki maldaknygė. Surinko ir išleido Kun. P. Juras. Antroji laida. 787 psl. Kaina \$4.00
- RABYBES ŠALTINIS, Surinko ir išleido Kun. P. Juras. Antroji laida. Maldaknygė yra patogi, puosniais viršeliais, rinktinės maldos ir paveikslai. Kaina — \$3.00
- TLAUDŲ ŠALTINIS, Didelėmis raidėmis graži maldaknygė. Surinko Tėvas Kazimieras Kapucinas. 574 psl. Kaina \$3.75
- PRANASYSTES APIE PASAULIO PABAIGĄ — Kun. P. M. Juras, 111 psl. Kaina \$1.00
- IP TAPTI AMERIKOS PILIECIU, Klausimai ir atsakymai anglų ir lietuvių kalbomis. Kaina 25c.

DARBININKAS

366 W. Broadway

So. Boston 27, Mass.

Taip atrodo potvynio apsemtas Pequannock, New Jersey. Apie 5000 žmonių darė jį palikti savo namus.

Bolševizmas yra religija

Lauras Kaniava

Bolševikai tiki

Plačiai paplitęs įsitikinimas, kad bolševikai ar komunistai netiki, yra neteisingas. Jų tikėjimas yra dar tvirtesnis už daugelio krikščionių, žydų ar musulmonų. Skirtumas tik tas, kad visi jie tiki Dievą, o bolševikai — žmogų. Dievas yra nematomas, dėlto bolševikai Jį atmeta. Žmogus yra matomas ir apčiuopiamas, bet tai, kuo bolševikai tiki, yra taip pat nematoma — tai žmonių ateitis. Niekas jų negali užtikrinti, kad ateityje taip ir bus, kaip kam atrodo. Čia nieko tikro nesužinosi — reikia tikėti.

Bolševikai tiki žemės rojumi

Bolševikai yra susidarę gražios ateities svajonę, ir jai akiai tiki. Jie tiki, kad yra galima žemėje tokia tvarka, kuri padarys visus žmones laimingus. Jie tiki, kad to gali pasiekti žmogus savo protu ir kultūra, tik reikia dabartinę tvarką pakeisti komunistine. Šiam revoliuciniam darbui tuo tarpu reikalinga ir policija, ir kariuomenė, ir teismai, ir valstybė su savo griežtais įstatymais bei kalėjimais. Paskui, kaip jie tiki, visa tai bus nereikalinga: visi dėl bendros gerovės stengsis būti taikūs, darbūs, geri ir teisingi. Kultūrinė pažanga duos žmonėms tiek gero, kad tai bus lygu žemės rojui.

Bolševikai turi savo evangelijas

Kiekvienas tikėjimas remiasi kokių nors autoritetu. Kas tiki Dievą, pasiremia Jo autoritetu žodžiu. Bolševikai remiasi savo tikėjimo keturiais autoritetais — Marksus, Engelsu, Leninu ir Stalinu. Jų paveikslai visur kabina ant sienų ir garbinami kaip šventųjų, o jų raštai pamaldžiai skaitomi. Bolševikai tiki, kad visa tai, ką tie vyrai parašė ar Stalinas dar parašo, yra negincytina tiesa. Jų raštai cituojami taip, kaip ir šv. Raštas ar Koranas. Nei vienas žodis negali būti pakeistas ar kitaip supastas. Kas bandytų tai daryti, patektų į nemalonę. Vienas tikrai Stalinas gali šį tą savaip aiškinti. O čia jau jokios kritikos būti negali. Galima kritikuoti tik tai tuos, kurie savo mintimi ar darbu nuo tų bolševikinių evangelijų nukrypsta.

Bolševikai turi ir savo katekizmą

Pagrindinės bolševikų tikėjimo tiesos yra suformuluotos „Bolševikų partijos istorijoje“.

Jos visi privalo mokytis, kaip Katalikų Bažnyčioje katekizmo. Šis bolševikinis katekizmas dėstomas mokyklose pagrindinių dalykų, ir jis atstoja tikybės pamokas. Jo mokoma taip pat fabrikuose, kolchozuose, įstaigose ir specialiose kursuose. Visi turi gerai žinoti, kas tame bolševikų katekizme parašyta. Tai yra viso gyvenimo vadovas, be kurio negali nei žingsnio žengti.

Bolševikai sudaro religinę bendruomenę

Viso pasaulio komunistai, kuriems vadovauja Rusijos bolševikai, sudaro vieną religinę bendruomenę. Jie ją vadina politine, bet tai neatitinka tiesai. Politika į sąžinės reikalus nesikiša ar bent neprivalo kištis. Bolševikų politika yra aiškiai religinė, nes ji apima visas gyvenimo sritis ir visą žmogų, net jo mintis ir geisimus. Menkiausias žmogaus pakutėjimas turi būti suderintas su bolševikų tikėjimu. Jis priverstinai reikalauja komunizmui aukotis, jį skleisti ir už jį kovoti. Tai kovojanti bolševikų bažnyčia, kuri apjungia viso pasaulio komunistus, peržengia visas sienas ir visas valstybes. Gali būti neįtikimas savam kraštui, bet turi likti ištikimas bolševikų religinei bendruomenėi.

Bolševikai turi savo dvasinę vyriausybę

Bolševikinis bažnyčios galva šiuo metu yra Stalinas. Jis yra neklaidingas ir šventas asmuo viso pasaulio komunistams. Jo žodžio visi ištikimai klausosi, jo nurodymų laikosi, jo patarimais šventai seka. Komunistams jis yra ir vyriausiasis mokytojas, ir visų tėvas, ir draugų draugas. Jis pralenkia betkurį valdovą ar popiežių tuo, kad visos bolševikų sueigos pradedamos ir baigiamos Stalino vardu, kaip kokios malda. Paskui eina ovacijos prie jo pritapsiems — kitiems aukštesniams bolševikų dignitoriams ir politrukams. Be to, Stalino patikėtiniui — jo nuncijui ir misionieriui — yra visuose pasaulio kraštuose. Jie atstovauja Maskvai ir klusniai vykdo Stalino valią. Jie siekia, kad jo valia vyrautų visoje žemėje.

Bolševikai turi savo šventąjį miestą

Maskva yra religinis komunistų centras. Jame rasi ir komunistinį Vatikaną — Kremlių su apvaliais bokštais ir Raudonąją aikštę. Čia pat ir

Nutęsti bolševikų šnipai: Morton Sobell, Julius Rosenberg ir jo žmona Ethel Rosenberg.

SIBIRAN IŠVEZTOJO EILERAŠTIS

Rusų premijuotas, lietuvių supastas

Kraujo pašvaistės sudegus gaisruose
Bažnyčių kryžiai, aukos, altoriai
Dings amžiams audrų baisių keliuose
Ant pilkos žemės Lietuvos Vytis

Šviesioji saule, Staline vade,
Nežus niekuomet tavo idėjos
Mus kaip erelis iš lizdo kefia
Žerinti žvaigždė — Rusijos Kremlius

Ant žemės rutulio Raudonos skaros
Stiprins didvyrius pergalei
Pulkai raudoni ir vadas Stalinas
Sutruškins priešų žiauriųjų galvas.

Greit jau užtemsi amžinam miegui
Lietuva brangi ir tavo sūnūs.
Bočių tikyba, kapų smutkeliai
Subirs į dulkes po mūsų kojomis.

(Šis eilėraštis buvo paskelbtas Raudonojo teroro Archyve. Skaitant, kaip paprastai, atrodo labai raudonas. Bet skaitydami iš kairės į dešinę vieną eilutę greta kitos tuojuo pamatome tikrąją paslėptą prasmę).

Lenino mauzoliejus su stikliniu karstu, aplink kurį pagarbina praeina, kas tik į Maskvą ateina. O į ją traukia komunistai iš visos Sovietų Rusijos, iš satelitinių kraštų ir iš viso pasaulio. Vaziuoja jie čia gydytis, išsėtis, mokytis ir žavėtis. Jie žavisi bolševikų stebuklais — požeminiu Maskvos geležinkelio, Volgos kanalu, kokiu nors dideliu fabrikų, pavyzdiniu kolchozu, pavyzdiniu kėpykla ir t. t. Nerodomas tikrai Lubiankos kalėjimas ir nuskurdę Maskvos kvartalai. Visa, kas rodoma, iš anksto pataisoma pavyzdinčiai.

Bolševikai turi savo pamaldas ir altorius

Visi bolševikų susirinkimai, mitingai, demonstracijos ir pasitarimai yra savotiškos jų pamaldos. Jose reikia visiems būti ir būti giliai susitelkus. Tas pamaldas paprastai laiko vienas kuris jų dvasiškis — politrukas ar agitatorius, o visi kiti susitelkę klausosi, garbinami, lėnkiasi ir ploja. Šie susirinkimai ir pranešimai, planavimai ir ataskaitos užima visą laisvą laiką po darbo. Dar-

Bolševikai turi išpažintį ir atgailą

Kas kiek nuklysta nuo bolševikų tikėjimo ar pasirodo nepakankamai uolus, tą užsiuola kritika, į kurią jis privalo atsakyti savikritika. Tai yra bolševikinė išpažintis. Žiūrėk, kas nors per laikraštį ar kuriame nors susirinkime jau ir pliekia pats save, kad apsilaido, kad buvo neatidus, kad nusilepė savo kulokiską kilmę, kad pasidavė buržuaziniams galvojimui ar vadina mai supuvusiais vakarietiški įtakai. Vieniems to ir pakanka, jei pažada pasitaisyti, o kitiems paskiriama atgaila — nušalinama iš pareigų, išsiunčiama sunkiems darbams. Jis turi ten būti uolus ir savo kaltę išpirkti. Tačiau mirtinos nuodėmės, niekada neatleidžiamos — tokie likviduojami arba staigiai miršta.

Bolševikai naudoja ekskomuniką

Savo netikėlus bolševikai dar baudžia išmesdami iš partijos ir apšaukdami liaudies priešais. Tai bolševikinė ekskomunikacija, kuri nuklydusius bolševikus išskiria iš komunistinės religinės bendruomenės. Sovietų Sąjungoje tokie laikomi raupsuoti, su kufiais pavojinga toliau bendrauti, nes gali užsikrėsti jų netikėjimu ar ydomis ir taip pat pakliūti į ekskomuniką. Raupsuotieji paprastai ilgai negyvena — atsiduria vergų stovyklose arba sušaudomi. Kar-

tais iškilmingai kariai, jei nespėja pabėgti ir slapstyti. Užsienyje atkritę nuo bolševikinės bendruomenės apšaukiami parduotais, išdavikais, išgamomis, žmonių atmatomis, fašistais. Juos persekioja tikinčiųjų bolševikų ranka ir nužudo, jei tik pasiekia. Sunkiausiai tuo tarpu pasiekiamas pats didžiausias eretikas — Jugoslavijos Tito. Jis kuria atskirą bolševikinę bažnyčią, bet tvirtai laikosi marksistinio tikėjimo.

Bolševikų tikėjimas praktikoje

Tikėjimas „jei nesireikia darbais, yra negyvas. Toks tikėjimas gyvenimo netvarko. Bolševikai stengiasi tos klaidos vengti: ką tiki, tą ir daro. Tai yra gerai, nes leidžia jau spręsti, koks tas jų tikėjimas yra praktikoje. Trisdešimts su viršum metų yra nemažas laikotarpis, bet pasekmės menkos. Bolševikai patys mato, kaip jos aptendo šviesias svajones, ir dėlto atsivertę geležinėmis uždangomis. Kas dar tiki komunistine ateitimi, neturi būti sovietinės praktikos apvilts. O kas yra jau apvilts, tam aiškina, kad dar trumpas laikas ir nevisas pasaulis užimtas. Yra labai daug komunizmo priešių, kurie neleidžia gražios svajonės įgyvendinti. Reikia dar daug kovoti ir valyti, dirbti ir aukotis, kol bus pasiektas pergalės ir laimingo gyvenimo. Tuo būdu tikėjimas šviesia ateitimi nustumiamas dar į tolimesnę ateitį — į nežinią, kur nieko tikro nematoma.

Pažimsite medį iš vaisių

Bet dabartyje šis tas matoma. Matoma, kad viltis suklaukti palaimintų laikų yra labai maža ir nepatraukianti. Imkime pavyzdį. Žmogus daržininkas susodino daigus sode įsitikinęs, kad iš jų turi išaugti vynuogių kerai. Jis daug dirbo, daug plušo, aplinkui viską rėvė, tariamas piktžolės naikintojas, žemę visaip purenė ir pagaliau ėmė rodytis, kad auga... nuodingi vijokliai (poison ivy). Daržinin-

DARBAS

T. KLEMENSAS ZALALIS

Leonas XIII enciklikoje „Rerum Novarum“ nurodo, kad „darbas yra žmogaus veiksmas, siekias užsidirbti gyvenimui reikiamų dalykų ir jais savę palaikyti“. Be to, tai yra ir ne betkoks, o padorus veiksmas. Vagis, pavyzdžiui, nedirba, nors kartais ir daug prakaituoja, kol svetimą daiktą nugriebia. Taip pat ir nepadorių veikalų kūrėjas ar kino artistas neatlieka gero darbo, kai žmonijai daro žalą.

Leonas XIII dar nurodo, kad žmogaus darbas yra asmeninis, nes žmogus jį atlieka savo fizinėmis ir protinėmis jėgomis. Antra, jis žmogui neišvengiamas, nes be jo negalima gauti tai, kas yra būtina gyvenimui palaikyti. Iš šių dviejų darbo ypatybių išplaukia ir dvejoja teisė į darbą.

Asmeninė ypatybė reikalauja, kad žmogus dirbtų tokį darbą, kuris jo nepavertų mašina. Tie žmonės, kurie yra priversti dirbti ne savo profesinį darbą, yra neteisingai panaudojami. Čia prasikalstama teisingumui, nes toks darbas žmogų smukdo, o ne tobulina, kadangi jo profesija yra apleidžiama. Šis klausimas dabar itin svarbus, nes daug karo išblaškytų žmonių dėl duonos kąsnio yra priversti dirbti visai kitą darbą, negu buvo pasirengę. Tam aiškiai priešinga krikščioniškoji pažiūra į darbą. Kiekvienas padorus darbas, tiesa, yra garbingas ir žmogaus nežemina, bet teisingumas reikalauja, kad kiekvienas galėtų dirbti savo darbą: siuvėjo, mokytojo, gydytojo, ar kitą, kuriam pasiruošė.

Antroji darbo ypatybė, t. y. būtinumas, suteikia žmogui teisę į darbą, nes kiekvienas turi teisę pragyventi iš savo darbo. Iš šios teisės išplaukia išvada: negali būti nė vieno bedarbio valstybėje. Čia jau valdžios pareiga pasirūpinti darbu tiems, kurie jo negali rasti fabrikuose ar įmonėse. Jos pareiga taip pat rūpintis, kad visi turėtų savo profesinį darbą.

Žmogus, be to, turi teisę pasirinkti darbo rūšį. Jis negali būti prievarta verčiamas imtis to ar kito darbo. Valstybė gali tik patarti ar paskatinti. Pavyzdžiui, jei valstybėje yra trūkumas gydytojų ar mokytojų, tada ji gali įsteigti studijų fondus ar teikti tam pašalpas, kad norintieji galėtų lengviau įsigyti šią profesiją. Priešingai, jei yra per daug vienos profesijos žmonių, ji gali suvaržyti įvesdama konkursinius egzaminus ar pakeldama mokslo lygį. Šiuo būdu tik gabesnieji galės atsiekti tos profesijos ir taip sumažės skaičius.

Iš darbo būtinumo dar seka, kad privalo neišvengiamai dirbti tik šeimos galva, kurio pareiga save ir visą šeimą išlaikyti. Mažamečiai vaikai neprivalo dirbti, nebent mokytis kurio nors profesijos. Žmona gi turi dirbti namo ruošos darbus, o ne dirbtuvėse. Tiesa, Pijus XI pripažįsta ir šią galimybę, bet tuojuo pastebi, kad jei šeimos išlaikymui yra reikalinga ir motinos ranka, tai tokia santvarka yra nenormali ir reikia stengtis, kad kuo greičiau būtų kitaip sutvarkyta. Ši pareiga krinta darbininkų organizacijų vadams. Atskiras darbininkas to niekada neišreikalauja.

STATO LIETUVIAMS KOLONIJĄ

Kan. F. Kapociū išvykus į Ameriką, Vokietijoje palikusių lietuvių dvasiniais reikais toliau rūpinasi vienuolis kapucinas, tėvas Alfonsas Bernatonis. Jis yra pasiryžęs, be kitko, įrengti palikusiems lietuviams savas sodybas ir Frankfurte prie Maino namus, kur galėtų prisiglausti išblaškyti ir suvargę lietuviai, ypač seneliai. Vienaime laiške (kovo 30 d.) apie tai jis rašo:

„Mano planai lietuviams kolonijas statyti... sutinka daug trūkumų, bet nenusileidžiame. Su p. Bilvaisu stojame į kovą ir prieš vokiečius ir prieš amerikiečius. Jie mato mūsų užsispyrimą ir kapituoliuoja, pažadėdami mums padėti. Tikimės, kad ir mūsų Broliai Amerikoje mus supras ir pagelbės. Argi jie norėtų mus čia palikti kaip atpirkimo ozių? Išmaldos duona mums per daug apkarto ir rūbai neapdengia mums dvasinių žaizdų. Mes norime turėti

savą pastogę ir valgyti duoną savo prakaitu aplaistytą. Tada ji, kad ir apdžiūvusi, bus skani kaip su medum. Nenuleiskime rankų, kol jas dar galime pakelti ir neuždarykime burnos, kol mirtis jos neužrakino. Vieningojo kovoj mes turim laimėti“.

Prel. M. Krupavičius, VLIKo pirmininkas, popiežiaus Pijaus XII 75 metų sukakties proga pasiuntė sveikinimą į Vatikaną per mons. Montini, prašydamas jį perduoti popiežiui su visų lietuvių linkėjimais. Kovo 7 d. VLIKo pirmininkas gavo telegramą iš Vatikano, kurioje dėkojama už pasveikinimus ir perduodama popiežiškas palaiminimas.

● Vokietijoje leidžiamas lietuviškas laikraštis „Tremtis“ turi skaitytojų 21 krašte.

● Prancūzijoje Tautos Fondui surinkta 30,825 frankai. (Buvo nustatyta tik 15,000 fr.).

Kam tas išvirkščias tikėjimas?

Galima būtų nurodyti ir daugiau religinių bolševizmo žymių, sujungtų su jo politine bei socialine programa, bet ir to pakanka suprasti, kad tai yra naujų laikų tikėjimas, tikėtai išvirkščias. Jis nusuka žmogų nuo Dievo. Kadangi žmogus negali būti be tikėjimo, tai bolševikai tam pakais pakaitalą — sureikštiną komunistą. Jis turi gilų prasmę ir aiškų Dievo siekiamą tikslą — parodyti žmonėms, kur jie eina klaidingą keliu. Kai tas kelias nuves daugumą žmonių į klampynes, į aiškų absurda, tada jie pastebės, kur atsidūrė ir ką garbino.

Kinų nelaisvėn paimti amerikiečių kariai. Nuotrauka perduota prieso spaudoje.

Amerikos Lietuvių ŽIDINIUOSE

CLEVELANDAS, OHIO

Kaskas ir Nauragis žavi clevelandiečius

● Prof. K. Pakštas dalyvavo Amerikos Geografų Sąjungos konferencijoje, dabar vyksta į Washingtoną, kur dalyvaus Centrinės Europos Krikščionių Demokratų sąjungos vadovybės posėdyje. Jis yra vienas iš pirmųjų tos sąjungos steigėjų ir jos vice-pirmininkas.

● Dr. S. Biežis paskirtas Chicago Sanitarijos Distrikto gydytoju.

● Kan. F. Kapočius, buvęs lietuvių tremtinių tautinis delegatas, turėdamas laiko, tvarko savo įstaigos archyvą.

● Kun. prof. St. Yla, Putnam, Conn., eidamas Nek. Prasidėjimo Seserų vienuolyno kapeliono pareigas, baigia tvarkyti savo kacetinius atsiminimus. Didesnė dalis jau surinkta. Knyga bus gausiai iliustruota.

● Danutė Petronytė, išlaikiusi konkursinius egzaminus, gavo pilną stipendiją eiti aukštųjų mokslus Sacred Heart College, Newton, Mass. Ji yra dukterė Dr. Juozo Petronio ir Rozalijos Jutulytės-Petronienės. Abu jie agronomai, atvykę iš tremties, dabar tvarko Jėzaus Nukryžiuotojo seserų ūkį Brockton, Mass.

● Lituanistikos institutas Philadelphiaje rengia įvairias paskaitas. Balandžio 8 d. dr. V. Maciūnas skaitys apie Vinco Krėvės kūrybą.

● Aloyzas Baronas žada savo naują romaną atspausdinti iki literatūros šventės, kuri įvyks Chicagoje balandžio 15 d. Romaną leidžia Anatolijus Kairys, spaudos darbus praveda Vytautas Saulius.

● Chicagoje balandžio 7-8 dienomis rengiama didelė Lietuvos pastų ženklių paroda.

● A. Dambrauskaitė, operos solistė, kovo 21 d. Bayfront parke, Miami, Fla., koncertavo su simfoniniu orkestru.

● Jaunimo teatras Chicagoje gegužės 6 d. stato V. Šimaitis "Dėvynio broliai ir sesuo Elenytė". Režisuoja St. Pilka.

● Liet. Vyčiai per Velykas Clevelande turėjo šokių vakarą, o kovo 11 d. suvaidino J. Griniaus 5-kių veiksmų dramą "Sąžinė".

JAV karys Korėjoje gabena vaikus į saugesnę vietą.

Annos Kaskas ir Ipolito Nauragio koncertas sekmdienį, balandžio 1 d., Clevelande praėjo su dideliu pasisekimu. Šių dviejų įžymiųjų mūsų menininkų daina patenkino gausiai į erdvį Public Auditorium Ball Room salę susirinkusius visuomenės lūkesčius abu dainavo gražiai ir įspūdingai.

Koncerto programa buvo sudaryta įvairi ir skoninga. Pirmojo daly Nauragis padainavo Karnavičiaus, Tallat-Kelpšos, Jakubėno, Šimkaus, Bethoveno, Chopino ir Tosti, o Kaskas — Grudžio, Banaičio ir taip pat Šimkaus kūrinį, ir pirmoji dalis abiejų solistų buvo užbaigta duetu "Oi berneli ventury". Antrojo daly vyraavo svetimųjų kompozitorių veikalai. Kaskas baigė "Habeneros" ariją iš operos "Carmen", o Nauragis sudainavo dvi arijas — vieną iš "Eugenijaus Oniegino" ir kitą iš "Sevilijos kirpėjo". Pažįstai duetas vėl duetas iš Mozarto "Don Juano". Bet publika tuo nesitenkino: gausiai plojimai ir ovacijomis ji nepaleido solistų nuo scenos ir privertė juos daugelį dalykų pakartoti, taip pat bisui išreikalavo ir naują — Kaskas sudainavo "Kur bakaž samanota", "Mergų bėdas", Nauragis — "Blusą", Mefistofelio ariją iš "Fausto" ir k.

Po koncerto įvyko balius — pasilinksminimas su geru orkestru, turtingu bufetu, loterija ir kt. Čia susitiko su pažįstamais, pasišokta — smagiai praleistas laikas.

Išpūdį kiek gadino, kad koncertas dėl įvairių techninių kliūčių pradėtas beveik valandą vėliau.

Koncertą rengė Lietuvos Kultūros Fondo Clevelando skyrius. Tai jau ne be pirmą Clevelando lietuvių visuomenės jo duota vertinga kultūrinė pramoga. Jų lauktina ir daugiau.

● Šeštadienį, kovo 31 d., įvyko dvi vestuvės: Jonas Brazys, žinomo Clevelando rūbų krautuvės savininko sūnus, vedė čiurolionietę Nijolę Butkutę ir Jonas Žukauskas — Oną Juodišytę.

● Sekmdienį, balandžio 8 d., Naujosios parapijos salėje rengiama klebono kun. Ange-

mas. Ateities klubo jaunimo sekcijos naujoji valdyba šeštadienį, balandžio 7 d. rengia ekskursiją į Detroitą, kur bus aplankyti vienminčiai ir apžiūrėtas pasaulio pagarsėjęs Greenfield Village technikos muzėjus.

● Susivienijimo Lietuvių Amerikoje 136 kuopa sekmdienį, balandžio 15 d., lietuvių salėje rengia savybės pasilinksminimą, su kortavimu, šokiais ir kt.

● Aloyzas Bagdanavičius, buvęs moksleivių ateitininkų Maironiu kuopos pirmininkas, dabar tarnaujantis JAV kariuomenėje, balandžio 1 d. parvyko į Clevelandą atostogų.

● Kultūros Fondo surengtą koncertą balandžio pirmą dieną svečių buvo atvažiuavę iš Pittsburgho ir Columbauso — red. A. Kasiulaitis, kun. Cukuras ir kt.

NASHUA, N. H.

Gražiai praėjo Velykos

Bažnyčion daug atsilankė žmonių. Altoriai ir Kristaus karstas buvo gražiai seselių kazimieriečių išpuoštas. Gražiai giedojų choras, vadovaujamas varg. J. Tamulionio.

Šv. Onos moterų pašalpinė draugija

balandžio 8 d. minės savo 30 metų gyvavimo sukaktį. Ta proga 8 val. rytą bus atnaujamųjų sv. mišios už gyvus ir mirusius draugijos narius. Nariai bendrai eis prie šv. Komunijos. Pusė po 4 įvyks šeimininkų vakarienė.

Draugija yra daug pasidarbavusi bažnyčios labui. Kolonija linki draugijai geriausios sekmės ateityje. Minėjimo komisiją sudaro Agnietė Gaidienė ir Antanina Tamulionienė.

Gražiai paminėjo globėjo šventę

LDS 65 kuopa gražiai paminėjo savo globėjo šv. Juozapo šventę. Dauguma narių dalyvavo šv. Mišiose ir ėjo prie šv. Komunijos. Po to įvyko pusryčiai, kuriuose dalyvavo ir sveikino kleb. kun. J. Bucevičius ir kuopos dvasios vadas kun. J. Vainauskas pasakė gražią kalbėlę.

Dabar labai svarbus kuopos susirinkimas įvyks balandžio 8 d. po paskutinių šv. mišių. Visi nariai labai kviečiami dalyvauti, nes turime svarbių reikalų aptarti. Šiais metais

Svarbus pranešimas

Mot. Są-gos Conn. v. kuopoms

Pranešam visų kuopų žiniai, kad Moterų Sąjungos Conn. Valstybės svarbus priešeminis pusmetinis suvažiavimas įvyks balandžio-April 15 d. 1951 šv. Kazimiero parapijos svetainėje 339 Greene St., New Haven, Conn. Prasidės 1:00 valandą p. p.

Kviečiam visos kuopos skaitlingai prisijusti atstovų ir paruošti naudingų įnešimų seimui dėl mūsų apskrities gerovės. Atstovės vykdomos į suvažiavimą kviečiamos atsi-
vežti ir savo ženklelius.

Pirm. Adelė Hussey
Rašt. Marijona Jokubaitė

BRIDGEPORT, CONN.

Vestuvės

Praeitą šeštadienį mūsų bažnyčioje įvyko iškilmingos sutuoktuvės dviejų buv. tremtinių, žurnalisto Henriko Blazo su panele Domicile Kusaitė. Sutuoktinių apeigas atliko kleb. kun. J. V. Kazlauskas, iškilmingą maršą vargonais išpildė A. Stanišauskas. Linkime jaunavedžiams laimingo sekmingo gyvenimo šioje šalyje ir mūsų kolonijoje.

Visas sujdomino

Parapijos choro koncerto

NEW BRITAIN, CONN.

Šv. Rožančiaus d-jos veikla

Pereitą sekmdienį, balandžio 1 d. įvyko mėnesinis šv. Rožančiaus draugijos susirinkimas. Narės skaitlingai susirinko ir išklusė valdybos pranešimą. Buvo pranešta, kad prieš Velykas įsiųsta du pakietėliai į Vokietiją ir pinigaiškai paremta senutė P. Pupkienė ir našlė su šešiais vaikučiais O. Spurgaitienė. Plačiai pasitarta dėl vakaro, kuris įvyks sekmdienį, balandžio 29 d. 4 val. tuojau po pietinių pamaldų parapijos salėje. Visas vakaro pelnas skiriamas Nekalto Prasidėjimo P. šv. seselių naujos kopulijos statybai. Pirmininkei

paaiškinus apie šį kilnų reikalą, visos narės noriai sudėjo dėl vakaro aukselės ir įsigijo įėjimo bilietus. Nuosirdžiai pasimeldė už sergančias ir mirusias nares. Sunkiai serga uoli narė Elzbieta Žaliauskienė. Neilgai sirgusi, mirė a. a. Skolastika Šimauskienė (Kvedrienė). Buvo palaidota kovo 31 d. Už velionę užprašytos šv. Mišios. Narės uoliai dalyvavo jos laidotuviuose. Susirinkimas baigtas malda už kenčiančią Lietuvą.

WATERBURY, CONN.

Rengiamasi scenos veikalui

Rengiamasi scenos veikalas "Svetimos Plunksnos" bus statomas balandžio 22 d. Tai bene pirmas bus toks scenoj pasirodymas. Veikalą režisuoją buvęs šiaulių operetės artistas Viktoras Vaitkus. Dekoracijos rengiamos kilnojama teatrui, ir manoma aplankyti visą eilę apylinkės lietuvių vietovių. Dailininkas Jatužis ir artistai darbuojasi išsiųsios pirmam pasirodymui.

Lankėsi

iš Chicago kanaaninkas Vaclovas Zakarauskas. Didelę lietuvių koloniją Waterbury norėtų matyti prisiglaudusį vietoj bent vieną tremtinį kunigą, tačiau kan. Zakarauskas darbuojasi Chicago lituanistinę tremtinių mokykloje, ir nėra galimybės jam vietą pakeisti.

DĖKUI!

Philadelphia, Pa.

Prašome priimti mūsų nors menkus, bet nuosirdžius padėkos žodelius už Jūsų taip didį pasidarbavimą surengiant "Card Party" šv. Kazimiero Seserų Naudai ir po to įteiktą Juozapo Marijos Vilai \$500.00.

Pirmausiai tariame širdingą aciu šv. Kazimiero parapijos klebonui, kun. I. Valančiūnui ir tos pat parapijos kunigams, kun. Vežiui ir kun. Railai už taip didį pasiaukojimą rengiant ir darbuojantis per "Card Party". Taipgi dėkingos esame mūsų Rėmėjų pirmininkei ponai Kondratienėi ir visoms mielosioms rėmėjomis už jų pasidarbavimą ir gerumą. Jos, kaip tos darbščiosios bitelės skraidydamos nuo žiedelio prie žiedelio renka medų, taip mūsų brangios rėmėjos pasiaukodamos darbuojasi šv. Kazimiero Seserų naudai.

Labai, labai įvertiname Jūsų gerumą ir prielankumą mums, esame be galo dėkingos. Negalėdamos kitaip atsidėkoti Jums mes nuolat melsimės už Jus. Lai Jis atlygina mūsų geradariams ir rėmėjams.

Jums visada giliai dėkingos, šv. Kazimiero Seserys, Juozapo Marijos Viloje.

Dėkoja geradariams

Pittsburgh, Pa.

Šv. Pranciškaus Seserims paremti ir koplyčios fondui padauginti, šv. Jurgio parapija, Philadelphia, Pa., kovo mėn. pabaigoje, surengė pelningą pramogą.

Už paramą, ir surengimą, kuris davė virš \$2,000.00, nuosirdi padėka pirmoje eilėje priklausė klebonui, kun. V. Martusevičiui. Aukotojams ir pasidarbavusiems seserims yra be galo dėkingos, ir jos kasdien mels Dievo palaimos savo rėmėjams ir geradariams.

Šv. Pranciškaus Seserys
Motina M. Loyola

Seniausios Amerikoje trinukės neseniai šventė savo 93 gimtadienį (Hollywood, Fla.).

KALIFORNIJOS ŽINIOS

● Kovo mėn. 11 d. įvykęs literatūros ir meno vakaras buvo įdomus ir sekmingas. Tai pirmas toks parengimas Los Angelyje. Programoje pasirodė: solistas Vladas Baltrušaitis, pianistė O. Barauskienė, žurnalistas Br. Raila, poetė Mickutė - Mitkienė, smuikininkas Andriekius ir k. Rengimo iniciatoriais buvo TMD.

● Dailininkas Povilas Puzinas vėl gavo premiją. Per vasario mėn. Los Angeles apskritis turėjo didžiulę gėlių parodą Hollywood Park, Inglewoode. Toje parodoje buvo išrinkti ir žymiųjų dailininkų piešiniai apie gėles. Pov. Puzinas už savo naują kūrinių "Gėlės" gavo Honorable Mention. Pov. Puzinas turi savo tapybos studiją Hollywood. Jis taip pat redaguoja "Lietuvių Dienų" meninę dalį.

● Los Angeles per vieną mėnesį mirė net trys lietuviai: S. Tarvydas, P. Kumeta ir Pr. Mockevičius. Pastarieji du naujai atvykę. Visi paliko liudinčias šeimas.

TEVŲ DEMESIUI

Marianapolyje, Tėvų Marijonų kolegijoje, yra rengiama lietuviams berniukams vasaros stovykla. Užsirašymai yra jau priimami adresu: Dr. A. Šerkšnas, 231 Woodstock Ave., Putnam, Conn. Berniukai stovykloje netik išsisis ir žais, bet bus mokomi lietuvių kalbos, Lietuvos istorijos ir Lietuvos geografijos. Užsirašant pažymėti tėvų adresą, vaiko vardą ir amžių. Smulkios informacijos užsirašiusiems bus suteiktos vėliau.

LDS SEIMAS

Š. m. birželio 3 ir 4 d. (sekmdienį ir pirmadienį) šv. Juozapo lietuvių parapijoje, Waterbury, Conn., šaukiamas Amerikos Lietuvių Katalikų šv. Juozapo Darbininkų Sąjungos (LDS) metinis seimas. Seimas bus pradėtas iškilmingomis šv. Mišiomis 11 val. rytą. Po pamaldų bus bendri pusryčiai atstovams. Apie 1:30 val. po pietų bus posėdžiai parapijos salėje. 6 val. vakare bus vakarienė ir šokiai. Vakarienes metu bus graži meninė programa.

Kiekviena LDS kuopa siunčia vieną atstovą, jei nėra daugiau dešimties narių, arba po vieną atstovą nuo kiekvienos dešimties narių, jei yra daugiau; likutį virš dešimties narių laikyti pilna dešimtimi. Apskritys siunčia po du atstovus. Atstovų įgaliojimus turi pasirašyti kuopų bei apskričių valdybos (dvasios vadas, pirmininkas ir sekretorius). Taip pat prašome iš anksto parengti ir prisijusti savo sumanymus, pasiūlymus ir pageidavimus.

LDS CENTRO VALDYBA

Kun. Pr. M. Juras, pirmininkas
Antanas F. Knežys, sekretorius

Pristatome Alų ir Toniką

Mes turime 11-kos rūšių alaus ir įvairių tonikų. Mes alų ir

toniko pristatome, vestuvėms, į namus, krikštynoms, parėms ir piknikams. Patarnavimas skubus ir mandagus. Šaukite:

BORIS BEVERAGE CO.

J. ARLAUSKAS, Savininkas

220 E St., Tel. SO 8-3141, So. Boston, Mass.

Užsakykite Toniko Pas Mus

Pristatom geriausią toniką

Piknikams, Vestuvėms,

Krikštynoms ir Visokiems

Parengimams.

Kainos prieinamos.

Myopia Club Beverage Co.

Grafton Ave.,

Islington, Mass.

Tel. Dedham 1304-W

PRANAS GERULSKIS, Namų Tel. Dedham 1304-R

Taupioji Virėja

Jau atspausdinta naujausia, visų moterų — namų šeimininkių seniai laukiama virimo knyga

"Taupioji Virėja", kurią paruošė p. H. Mačiulytė - Daugirdienė.

Šioje knygoje rasite naujausios mokslo žinias apie žmogaus maistą ir maisto gaminimą.

"Taupioji Virėja" moko, kaip sveikai, skaniai ir greitai maistą pagaminti.

"Taupioji Virėja" patiekia 300 įvairių valgių gaminimo receptų, daugumoj pačios autorės išbandytų.

"Taupioji Virėja" rasime, kaip pasigaminti mūsų mėgiamuosius lietuviškus valgius. Taip pat joje rasime žinių ir apie pačius naujausius šių dienų kulinarijos (virimo mokslo) laimėjimus.

"Taupioji Virėja" yra būtina reikalinga visoms šeiminiškėms, kurios rūpinasi sava ir savo šeimos sveikata. Sveikas ir skanus valgis sutaupe mūsų sveikatą ir pinigų!

"Taupioji Virėja" ateina visoms į pagalbą.

"Taupioji Virėja" plastika įrišta. Atidarius knygą, ji neužsiverčia. Tai šeiminiškėms sudaro didelį parankumą. Knygos kaina \$2.00.

Užsakymus siųskite:

DARBININKAS

366 W. Broadway,
So. Boston 27, Mass.

PAIEŠKOJIMAI

Aleksa, Izidorius, Jonas ir Vincas, iš Tauragės ap.

Balnis, Jonas, iš Paukščių km., Žaščių vl., Trakų ap.

Balysaitė, iš Strielčių (ar Kulabiškių) km., Butrimonių vl., Alytaus ap.

Baužys (Bovžys), Kazys. Bernotas, Vladas, iš Stanečių km., Gruzdžių vl., Šlaunčių apskr.

Dvuzaskaitė, Fruzina, nuo Pociunėlių.

Kontrimaitė, Bronė, atvykusi iš Spraudės km., Rietavo vl., Telšių ap.

Marozaitė, Anelė, iš Tauragės m.

Martysius, Juozas, iš Suopių km., Sėduntų vl.

Mielinskis (Molinskis), Antanas, Jonas ir Vincas.

Naujalis, Povilas, iš Slavančių km., Šventėžio vl., Seinų apskr.

Palionis, iš Višnių km., A. Panemunės vl., Kauno ap.

Povilonis, Juozas ir Stacys, abu vedę Tamokaitytes.

Savukynas, Antanas, iš Paveliuonės km., Šventėžio vl., Seinų ap.

Stankavičius, iš Mardosų k., Balbieriškio vl., Marijampolės apskr.

Survila, iš Šaltupio km., Daugėlišio vl., Švenčionių a.

Tuskenis, Jonas ir Petras, iš Šiaulių km., Anykščių vl.

Draugijų Valdybų Adresai

LIETUVOS DUKTERŲ DR-JOS

PO GLOBA MOTINOS ŠV.

Viršėninkė — Eva Marišienė,

625 E. 8th St., So. Boston, Mass.

Tel. SO 8-1298.

Vice-Pirmininkė — B. Galinskienė,

8 Winfield St., So. Boston, Mass.

Prot. Rašt. — Stefanija Overkienė,

555 E. 6th St., So. Boston, Mass.

Tel. SO 8-6029.

Finansų Rašt. — B. Čiūnienė,

409 Broadway, So. Boston, Mass.

Tel. SO 8-0948.

Išrinkė — Ona Sauris,

51 Tampa St., Mattapan, Mass.

Tvarkydavė — M. Matejovskienė,

886 E. 5th St., So. Boston, Mass.

Klausa — Elzbieta Aukštikalnytė,

170 H St., So. Boston, Mass.

Draugija savo susirinkimus laiko kas

antrą antradienį mėnesio, 7:30 v.

vakare, Parapijos salėje, 492 E.

Seventh St., So. Boston, Mass.

SV. JONO EV. BL. PASALPINES

draugijos VALDYBA

Pirmininkas — Viktoras Medonis,

21 Sanger St., So. Boston, Mass.

Vice-Pirmininkė — Vincas Stakutis,

684 Sixth St., So. Boston, Mass.

Protokolių Rašt. — Kazys Rustelka,

206 L St., So. Boston, Mass.

Fin. Rašt. — Aleksandras Ivaška,

440 E. Sixth St., So. Boston, Mass.

Išrinktas — Stasys K. Griganičius,

699 E. Seventh St., So. Boston, Mass.

Maršalka — Jonas Zaitka,

22 Beethoven St., Roxbury, Mass.

Draugija laiko susirinkimus kas tre-

čią sekmadienį kiekvieno mėnesio,

2 val. po pietų, Parapijos salėje,

492 E. 7th St., So. Boston, Mass.

Visais draugijos reikalais kreipkitės

pas protokolių raštininką

tiesiai pas protokolių raštininką

tiesiai pas protokolių raštininką

tiesiai pas protokolių raštininką

Taupioji VIRĖJA

GERB. BALF DIREKTORIŲ TARYBOS NARIAMS

1951 m. vasario mėn. apyskaita

PAJAMOS

Balansas 1951 m. vasario 1 d. — \$22,941.21; balansas gerybėmis — 21,585.00. Viso — \$44,526.21.

Aukų gauta — \$1,036.13; narių mokesčių — 37.00; transportacijai — 20.00; namo nuoma — 65.00; gražinti važtaviniai — 76.32; kalėdiniai atvirukai — 200.00; gerybių gauta — 1,393.00. Viso — \$2,827.45. Viso labo \$47,353.66.

PRAŠO DARBO IR BUTO GARANTIJŲ

SAVICKIENE, Marija, Se-

nelių prieglaudoje, Prien b.

Chimsee, Hotel Kronprinz,

Germany, U. S. Zone.

ROZENBERGIS, Borisas,

40 m. amž., patyręs spaus-

tuvininkas, dirbo "Spindulio"

spaustuvėje Kaune, dabar gy-

vena Anglijoje. Adresas:

Church Green Hotel, Bleth-

ingham, London, England.

Žakevičius, Juozas ir Pet-

ras, iš Jovaišių km., prie Lei-

palingio.

Zuvėlė, Petras, iš Gudžiūnų

km., Kedainių ap.

Ieškomieji arba apie juos

žinantieji maloniai prašomi

atsiliepti į:

Consulate General of Lithuania

41 West 82nd Street

New York 24, N. Y.

ISMOKEJIMAI:

(A) Tiesioginiai šilumai: Lie-

tuviams Vokietijoje \$10,688.75.

(B) Imigracijai ir įkurdini-

mui: atstovo atlyginimas —

\$200.00; reprezentacijai ir k.

reik. 70.00; ūkininkų trans-

portacijai 70.00; laivakortė iš

Hamburgo 225.00; išlaidos

uoste 12.60.

(C) Sandėlio išlaidos: dar-

būninkų algos 150.00; gerybių

pristatymas 97.09.

(D) Administracijos išlai-

dos: tarnautojų algos \$643.66,

pašto išlaidos 52.00, raštinės

reikmenys 27.36, telefonai ir

telegrafijos 66.44, kelionių iš-

laidos 223.73, šviesa, šiluma,

vanduo, 117.69; fotografijos ir

klisės 12.45, Lettershop patar-

navimai 27.00; namo išlaiky-

mas 16.32, vajų veiklos pė-

timas ir garšimui 169.38.

Viso išmokėjimų 1951 m.

vasario mėn. \$12,869.47.

Balansas 1951 m. vasario

28 d. grynais pinigais — \$22,-

109.94; balansas gerybėmis —

12,474.25. Viso \$34,584.19.

A. S. Trečiokas,

BALF Išdėdinkas.

1951 m. kovo 2 d.

PARSIDUODA UŽ \$1600

Netoli nuo švento Petro

Lietuvių Bažnyčios, trijų še-

imynų namas, geroj padėtyje

iš vidaus ir iš lauko. 3-4-4

kambariai su maudydėmis,

šiltas vanduo ir baltos sinkos

kiekvienai šeimynai. Rėdų

ateina \$833. per metus. Dėl

platusių informacijų kreipki-

tės pas A. J. Kupstis, 559

East Broadway, South Bos-

ton. (9 to 9)

CHARLES SPORTSWEAR

Sav. K. Krasnakevičius,

515 Washington St.,

Boston, Mass. Room 721-722

Siuvame kostiumus moterims

ir vyrams ant užsakymo.

Tel. HA 6-9839

LIEPOS ŽIEDAI

Liepos žiedų arba-

ta gerai nuo persi-

šaldymų, ji sutei-

kia praktiškumą

ir patiprinimą.

Taipgi sakoma,

gelbstanti nuo ink-

stų (kidneys) ir puslės ligų.

Liepos žiedai yra gerai ir

nuo kosulio paeinančio nuo

šalčio ir gerklės nesmagumų

ir užkimimo. Liepos žiedai,

pašutinus gerai dėti ant skau-

dulių ir skaudančių sutinimų,

žaidžių ir vočių. Liepos žiedai

turėtų būti visada visų na-

muose kaip pavadinimo gyduolė.

Liepos žiedų svaras \$2.50

prisiunčiam į jūsų namus.

ALEXANDER'S CO.

414 W. Broadway

South Boston 27, Mass.

DĖKOJIMAI "DARBININKO" KALENDORIAUS LEIDĖJAMS

Be leidžiamoj laikraščio "Darbininko", kuris lanko ištisus metus kiekvieną jį skaitantį emėją, Naujų Metų proga, "Darbininko" leidėjai dar parūpina kiekvienus metus ir gražų bei naudingą kiekvienam žmogui kalendorių. Šiais — 1951 — metais juomi džiaugsis ne tik praktišku jo turiniu, kuris kasdien kalba į šeimos narius, bet ir puošniu paveikslu, kuris primena Jėzų Kristų bažnyčioje tarp daktarų - mokytojų, kurie Jo klausinėjo ir klausėsi.

Už šią nepaprastą dovaną jau spėjo atsidėkoti šie:

Zigmas Jegerlevičius, Westfield, Mass.	1.00
Mrs. U. Zlatkauskas, Cleveland, Ohio	1.00
Juozas Bartašius, Mount Carmel, Penna.	1.00
Mrs. Mary Chelkonis, Springfield, Mass.	1.00
Motiejus Grenda, Lawrence, Mass.	1.00
Pranas Gudelis, Dayton, Ohio	1.00
Petras Petkus, Dayton, Ohio	1.00
T. Liepienė, Chester, Pa.	1.00
Pranas Kuzminskas, Waterbury, Conn.	1.00
Magdalena Karinauskas, Waterbury, Conn.	1.00
Antanas Klevas, Waterbury, Conn.	1.00
Zigmas Karalius, Waterbury, Conn.	2.00
Marijona Kašėtaitė, Waterbury, Conn.	1.00
Uršulė Liutkevičius, Waterbury, Conn.	50
Petronė Laurinaitis, Waterbury, Conn.	1.00
Vincas Liugminas, Waterbury, Conn.	1.00
Pranė Povilaitis, Waterbury, Conn.	1.00
Leonas Pranskietis, Waterbury, Conn.	1.00
Mikolas Augauskas, Waterbury, Conn.	1.00
Juozas Augis, Waterbury, Conn.	2.00
Jonas Adomelis, Waterbury, Conn.	1.00
Mrs. Gabalis, Detroit, Mich.	1.00
Agota Lapinskas, Pittsfield, Mass.	1.00
Adomas Kacevičius, Worcester, Mass.	50
J. Baltren, Athol, Mass.	1.00
Frank Zurinskas, Danbury, Conn.	50
John Java, Minersville, N. Y.	1.00
Pauline Mulesky, Union City, Conn.	1.00
D. Bernatavičius, Providence, R. I.	1.00
Mrs. P. Plansky, S. Boston, Mass.	1.00
Joseph Bender, Detroit, Mich.	1.00
John Slepaitis, Easton, Pa.	1.00
Magdalena Petravičienė, Dorchester, Mass.	1.00
Alena Bizokienė, Dorchester, Mass.	1.00
John Kalinauskas, Watertown, Conn.	1.00
G. Stonis East Walpole, Mass.	1.00
Mrs. Veronica Brabousky, Clifton, N. J.	1.00
Katherine Tumonis, Albany, N. Y.	1.00
Mary Kesonis, Waukegan, Ill.	1.00
S. Druskauskas, Detroit, Mich.	1.00
Motiejus Cepulionis, Worcester, Mass.	50
Mrs. Visoskas, Cleveland, Ohio	1.00
Mrs. V. Limbo, Baltimore, Md.	1.00
Mrs. Mary Andrews, Jersey City, N. J.	1.00
J. Ališauskas, Maspeth, L. I., N. Y.	1.00
Mrs. D. Brazis, Detroit, Mich.	1.00
Mrs. Josephine Montvill, Waterbury, Conn.	1.00
Mrs. Naudžiūnas, So. Boston, Mass.	50
Matilda ir Antanas Mazuras, Dorchester, Mass.	2.00
Michael Willumitis, Windsor, Conn.	1.00
B. Czipulis, Thompsonville, Conn.	1.00
A. Miller, North Andover, Mass.	1.00
Aleksandra Stepankevičius, Greenfield, Mass.	1.00
Mrs. Agota Dedinienė, Greenfield, Mass.	50
K. Zinka, Cambridge, Mass.	50
Mr. Povilas Dereskevich, Detroit, Mich.	1.00
A. Giedraitis, Cambridge, Mass.	50
V. W. Seronaitis, Brooklyn, N. Y.	2.00
B. Aiaukos, Brighton, Mass.	1.00
Mrs. Ursula Samson, Cleveland, Ohio	1.00
Mrs. Veronica Petrakis, Worcester, Mass.	1.00
Mrs. A. Urbikas, Cicero, Ill.	1.00
Antanas Baikauskas, Cleveland, Ohio	1.00
Mrs. M. Aboys, Scranton, Pa.	1.00
Mr. A. Heromansky, Detroit, Mich.	1.00
Agnes Navizgelskienė, W. Hanover, Mass.	50
M. Banderavičienė, So. Boston, Mass.	50
Joseph Moteunas, Manchester, Conn.	1.00
Pranas Babilas, Norwood, Mass.	1.00
Barbora Kališienė, Dorchester, Mass.	1.00
Marijona Stankevičius, Waterbury, Conn.	1.00
Veronika Valencienė, Waterbury, Conn.	1.00
Kazys Mataiunas, Waterbury, Conn.	1.00
S. Lušys, South Boston, Mass.	50
Albina Švagždys, Chicago, Ill.	1.00
Mrs. A. Stoititis, Hardwick, Mass.	1.00
Mrs. M. Uzdavinis, Hyde Park, Mass.	1.00
Dr. Leimonas, So. Boston, Mass.	1.00
Eva Norkūnas, So. Boston, Mass.	50
Ona Natkus, So. Boston, Mass.	50
Kaz. Supranavičius, Hyde Park, Mass.	1.00
D. Lipsky, So. Boston, Mass.	1.00
Ona Aleksevičius, Waterbury, Conn.	1.00
Martynas Benesevičius, Waterbury, Conn.	1.00
Petras Jokubauskas, Waterbury, Conn.	1.00
Juozas Jokubauskas, Waterbury, Conn.	1.00
Jieva Gecevičius, Waterbury, Conn.	1.00
Elžbieta Januškienė, Waterbury, Conn.	1.00
Antanina Padaigis, Waterbury, Conn.	50
Domininkas Smolskis, Waterbury, Conn.	1.00
Antanas Shambaris, Waterbury, Conn.	1.00
Ignas Sharka, Waterbury, Conn.	1.00
Juozas Šurkus, Waterbury, Conn.	1.00
Ona Stokas, Waterbury, Conn.	1.00
Antanas Paulauskas, So. Boston, Mass.	1.00

Darbininkas

AMERIKOS LIETUVŲ DARBININKŲ LAIKRAŠTIS

Nauji kunigai

Š. m. balandžio mėn. 11 d. šv. Kryžiaus katedroje, Bostone, bus šventinami kunigai trys lietuviai diakonai: Juozas J. Svirskas iš Haverhill'o, Edmundas J. Sviokla iš Brocktono ir Antanas P. Kneizys iš Norwood. Šventimai prasidės 9 val. ryto.

Naujai įšventintų kunigų primicijos bus jų parapijose balandžio mėn. 15 d.: šv. Jurgio parapijoje Haverhill 11:30 val., šv. Roko parapijoje Brocktone 9:45 val. ir šv. Jurgio parapijoje Norwoode 11:30 val.

Plačiau apie naujus lietuvių kunigus parašysime sekančiame "Darbininko" numerį.

Giedojimo naujas mišias

Velykų dieną ir Atvelyky šv. Petro parapijos choras, dirguojamas komp. Jeronimui Kačinskui, giedojimo naujai išmoks, dar rankraštį tebesančias kompozitoriaus Juozo Žilėvičiaus mišias. Vargonais akomponavo muz. J. Gaubas. Solo giedojimo Juzė Kristolaitytė. Bostoniečiams turbūt pirmiems teko išgirsti šias gražias sudėtingas mišias.

Rap.

Kviečiame į Teatrą

Didelis būrys šv. Petro parapijos jaunimo, seselės mokytojos vadovaujant, vaidins bal. 8 d. 3 val. šv. Pranciškaus gyvenimą, bažnytinėje salėje W. 5th St. Sveikiname jaunimą ir seses su tokiu scenos veikalų ir linkime pasisekimo.

Auka prie durų bus priimama, 75c. suaugusiems, 25c. vaikams.

Šis religiškas spektaklis bus vaidinamas ir bal. 15 d., 3 v. po pietų.

Pelnas nuo abiejų pastatymų bus mokyklų reikalam, kurie yra gan dideli.

Kviečiame visus atsilankyti pamatyti šį įdomų veikalą ir tuo prisidėti prie atnaujinimo salės. Svarbiausia atjausti jaunimą ir įvertinti jų pastangas.

St. Dariaus Posto Moterų Auxiliary Draugija

rengia nepaprastą "Šurum-Burum" sekmadienį, balandžio (April) mėn. 8 d., 4 val. po pietų Lietuvių Piliečių Draugijos svetainėje. Bus prisaidintos naujos narės su atitinkamomis išlaidomis. Po to galima bus linksmai pasisukti. Gros geras orkestras ir dar bus gardžių valgių bei gėrimų. Atsilankę nesigailėsite. Visus mielai kviečia atsilankyti.

Valdyba.

LIETUVIŲ RADIO PROGRAMA

Nuo 11 iki 12 val. vidurdienio.

WESX — 1230 kilocycles, Salem, Mass.

Šeštadienį, balandžio mėn. 7 d., 11 valandą rytą, Lietuvių Radio Valandos programa. Iš WESX radio stoties — 1230 kilocycles, Salem, Mass. bus transliuojamos liaudies dainos, muzikos kuriniai, pranešimai, sveikinimai ir kalbos.

Kalbės kun. Vaclovas Paulauskas.

Jeigu norite ką nors pasikviesti ar pasveikinti, tai siųskite savo pranešimus ir sveikinimus šiuo adresu:

LITHUANIAN RADIO HOUR

366 West Broadway South Boston 27, Mass. Telephone: South Boston 8-6608 arba NORWOOD 7-1449

Didėja knygų skaičius spaudos kioske

Ateitininkas jaunimas gražiam orui esant išneš knygas į lauką ir po 10 val. paldų pardavinės prie bažnyčios šalia mokyklos. Kiekvienas lietuviškos knygos mylėtojas kviečiamas papildyti knygynėlius naujomis knygomis.

Šiuo metu gauta šios naujos knygos: M. Gudelis, "Lietuviai gynė savo miškus" — 1905-6 metų kovų vaizdai; V. Tamulaičio, "Raguvas malūnininkas" — novelė; K. Palėkio "Genocide".

Spaudos kioske galima pasirinkti knygų iš 35 atskirų pavadinimų. Laukiama daug naujų knygų.

Stasys Mockus,

visiems žinomas veteranas visuomenininkas, kaltins lietuvių išeivį.

Adv. Antanas Juknevičius,

buvęs advokatas Vilniuje, gyvens šimtus metų valdžios persekiojamų lietuvių, kaltins lietuvių emigrantą.

Šoks Cambridge

Šį antradienį, balandžio 10 d., Bostono lietuvių tautinių šokių grupė šoks Quinn Auditorium, Rindge Technical School, Broadway, Cambridge viešųjų mokyklų ruošiamame liaudies šokių festivaly. Pradžia 8 val. Įėjimas laisvas. R.

Adv. Kazys J. Kalinauskas,

baigęs Harvardo kolegiją ir teisių fakultetą, JAV prokuroro asistentas, jaunų dienų veiklus visuomenininkas, pirmininkaus visuomeniniam teismui.

Visuomeninis teismas

Šį sekmadienį, balandžio 8 d., 2:30 val. po pietų Municipal Building salėje So. Bostone įvyks lietuvių emigranto Amerikoje visuomeninis teismas. Jis yra rengiamas Kultūros Rėmėjų Valdybos. Teismo metu ginčysis mūsų žymieji advokatai - visuomenininkai. Vieni įrodinė, ką lietuvis šioje šaly yra padaręs blogo apsilieidamas, nutautėdamas, savų organizacijų nereddamas ir tt. Kiti nurodys, ką jis gero yra padaręs. Sprendimą parengs teisėjų "jury", kurią sudaro įvairių pakraipų visuomenininkai ir kultūrininkai.

Įžanginę kalbą pasakys Lietuvos Konsulas adv. A. O. Shallna. Teismui pirmininkaus adv. Kazys J. Kalinauskas; sekretoriaus H. Yčaitė su savo pagalbininkais. Kaltintojais ir gynėjais bus šie mūsų žymūs advokatai visuomenininkai: Antanas J. Young - Jankauskas, Susana P. Shallnienė, Antanas Juknevičius, Dr. Br. Kalvaitis, Andrius Keturakis ir Stasys Mockus.

Teisėjų "jury" sudarys: inž. A. Caplikas, B. Cleveland - Pilypaitė, Br. Cunienė, A. Januškevičienė, Jonas L. Kasmauskas, poetas F. Kirša, prof. Ig. Končius, V. Kulbokas, Dr. J. Leimonas, K. Namaksienė, T. Tattan-Kielaitė, J. Tumavičienė ir buvęs teisėjas Vaitkevičius. Teismo anstoliai - tvarkdariai: Br. Kontrimas ir J. Kapočius. Įėjimas visiems nemokamas. Kviečiami visi atsilankyti.

Lietuvių Kultūros

Rėmėjų Valdyba

Juzė Augaitytė,

buvusi Kauno ir Vilniaus solistė, dabar gyvenanti Philadelphiaje ir dirbanti dvejose muzikos konservatorijose, buvo užėjusi į "Darbininko" redakciją su p.p. Lembertais. Bostonian ji buvo atvykusi dainuoti Minkų radijo valandos koncerte, kuris įvyko praėjusį sekmadienį Gavin mokyklos salėje. Solistė Juzė Augaitytė išpildė lietuviškų dainų ir arijų programą.

VELTUI baismeto 2-ju kambaryų apartamentas, už patarnavimą prižiūrint namą. Darbas lengvas ir jo mažai. Namas aliejum šildomas. Telesonuokite: Highland 5-0505.

(5)

Tremtinių geradarių pagerbimas

Iš daugelio tūkstančių lietuvių tremtinių, atvykusių į šį kraštą, nemažas skaičius įsikūrė Bostone ir jo apylinkėse. Pirmieji atvyko dar 1947 m. Tada bostoniečiai pirmą kartą ir pamatė savo tautiečius, atvykusius iš apgriautos Europos. Atvykusieji patyrė daug gero iš seniau čia gyvenančių savo tautiečių ir įsijungė į tolimesnę tremtinių gelbėjimo akciją. 1948 m. pradėjo veikti Kongreso priimtas DP imigracijos įstatymas. Pagal tą įstatymą galėjo atvykti tik tie tremtiniai, kuriems Amerikoje gyvenę žmonės išrašė darbo ir buto garantijas. Lietuvių tremtinių į šį kraštą atvyko tikrai nemažas skaičius dėlto, kad buvo iš seniau įsikūrusių tautiečių, kurie rašė reikalingas garantijas ir atvykusiuo-

sius priėmė bei padėjo įsikurti. Tos pagalbos patyrė ne tik tie, kurie turėjo savo artimesnių giminių, bet ir tokie, kurie jokių giminių neturėjo. Bėbūdami dar Vokietijoje ir skurdami, tremtiniai gavo daug nuoširdžios paramos iš amerikiečių lietuvių per BALF ir iš atskirų asmenų. Bostone esama lietuvių amerikiečių, nusiuntusių tremtiniais į Vokietiją net po kelis šimtus siuntinių.

Bostonas yra uostas, į kurį anksčiau atplaukdavo nemažai laivų su tremtiniais. Uoste visuomet juos pasitikdavo nemažas skaičius mūsų mielių tautiečių ir padėdavo atlikti pirmuosius žingsnius naujame krašte. Ligi šiol daugumas tremtinių jau pakenčiamai įsikūrė, ir dabar nori pagerbti savo geradarius. Tam tiksli ateinantį šeštadienį, balandžio 7 d., Liet. Piliečių Dr.-jos salėje So. Bostone įvyks iškilmės. Tai bus puiki proga pagerbti tikrai daug nusipelnčius žmones. Tegu tas parengimas prasideda prie greitesnio ir glaudesnio visų lietuvių suartėjimo. Iš to bus daug naudos Lietuvai ir lietuvybei Amerikoje.

K.M.

Adv. Antanas J. Young—Jankauskas,

teisių magistras Suffolk County prokuroro štabo narys, veiklus visuomenininkas, gins lietuvių emigrantą.

CAMBRIDGE, MASS.

Klubiečiai ir Sodalietės gražiai pasirodė

Sekmadienį, balandžio 1 d., 8:30 val. šv. mišios buvo atnašautos, Cambridge lietuvių katalikų klubo intencija. Klubiečiai ir sodalietais moterys organizuotai atvyko išsiklausyti šv. mišių. Gražu matyti, kai organizacijos gražiai pasirodė.

Lanko pagalbinės policijos kursas

S. Pilkonis lanko pagalbinės policijos vakarinius kursus. Iš visos klasės Cambridgeje S. Pilkonis yra tik vienas lietuvis. Pagalbinė policija bus naudojama ištikus kokiai nors nelaimei ar bombardavimo metu. Linkime Pilkoniui sėkmės.

Dovanojo gėlių

Balandžio 1 d. įvykusiame katalikų klubo metiniame bankiete, A. Jakutis, "Observatory Hill" gėlių krautuvės, sa-

vininkas apdovanojo bankieto rengimo komisiją gėlėmis, įteikdamas motinoms po "Gardenia" ir vyrams "Carnations". A. Jakutiui reiškia širdingą padėką. Kaip žinote, A. Jakučio gėlių krautuvė yra 196 Concord Ave., Cambridge. Remkime savuosius.

Serga

Balandžio 20 d. sunkiai sirgo M. Stulpinienė, kuri dabar patalpinta Cambridge miesto ligoninėje, kur jai padaryta sunki operacija.

Klubo bankietas

Sekmadienį, balandžio 1 d., Cambridge lietuvių katalikų klubo svetainėje, įvyko metinis klubo bankietas. Bankiete dalyvavo gausiai publikos, kuri užpildė visą svetainę. Iš svečių buvo Cambridge miesto mayoras E. Krane, policijos

Dabarties Pastabos

Kam man ta lietuvių kalba!

Seniau atvykusieji gana dažnai pasako: "Kam man reikalinga ta lietuvių kalba? Lietuvon jau negrįšiu, o vaikų ten taip pat nesiųsiu". Neužsileidžia jiems ir kaikiurie naujai Amerikoje atsiradę. Jie dar mano į Lietuvą grįžti, ir kartu su vaikais, bet pasiteisinimui, kad vaikai jau primiršta lietuviškai, nurodo savo išmintį: "Grįš vaikai Lietuvon, tai ir pramoks lietuviškai. Dabar tegu gerai išmoksta angliškai. Lietuvių kalba jiems tikrai angliška akcentą gadina". Ir tas "negadinamas" vaikelis kapstosi sau po šiukšlinę gatvę, užuot bent šeštadieniais nuėjęs į lituanistinę mokyklą ir tėvų kalbos pasimokęs. Kokią skriaudą sau ir vaikui daro tokie neišmanėliai, turbūt nepagalvoja.

Prieš pat karo pabaigą Vokietijoje sutikau vieną amerikietį kareivį. Angliškai tada dar nesupratau, ką jis man sakė ir ko norėjo paklausti, tai nusigriebė kelių žodžių vokiškai. Šiaip taip susikalbėjome, bet jis labai apgailėstavo, kad senolių kalbos geriau neprimokė. Dabar jam Vokietijoje labai praverstu. Jis buvo trečios kartos amerikietis vokietis. Kas jam užčiaupė lūpas lengviau su žmonėmis išsiskirti ir apie savo senąjį kraštą daugiau sužinoti? Atsakymas tik vienas: tėvai, kuriems nerūpėjo "namo važiuoti" ir savo vaikų gimtosios kalbos jau nemokė. Ar vaikai būtų jį ant pečių nešioję? Niekas dar po tokia našta nepalūžo ir nesigraudino, kad daugiau kalbų pramoko.

Gimtoji kalba yra pati pirmoji iš visų, kad ji būtų ir labai mažos tautos. Jokia kita negalima jos pakeisti be skriaudos bręstančiam žmogui. Dėlto vokiečių filosofas Fichte yra teisingai pasakęs, kad "žmogui kalba yra tik viena", ir kaip tik toji, kurios jis mažas išmoksta iš savo motinos. Paskui jis gali išmokti daug kitų kalbų, ir žmonės jų išmoksta, bet savo mintis ir dvasią geriausiai gali išreikšti tiktaimi gimtąja kalba. Mat kalba nėra žodžių reizinys. "Kalboje gyvena visi tautos minčių turtai, josios tradicijos, istorija, religija ir gyvenimo dėsni, visa jos širdis ir siela" (Herderis). Kada žmogus pameta savo tautą ir užmiršta jos kalbą, jis turtum pameta ir savo sielą, kol gerai jauga kiton tauton. Toks žmogus darosi neramus ir širšta, kai jam kas primena, kad iš vieno lizdo jis iškrito, o į kitą dar neįkrito. Niekada jis ir nebus pilnai subrendęs ir nuosaikus žmogus. Jis vis reikšias dvasios drumstumą ir ekscentriškumą kankindamas save ir kitus. Ar negeriau jam būtų buvę laikytis savo gimtosios kalbos ir kartu mokėti tą kalbą, kuri visiems yra oficiali?

Pamestoji gimta kalba suardo šeimas ir net religinį gyvenimą. Kiek yra mūsų tarpe šeimų, kur seneliai ar tėvai su savo vaikais nesusikalba kaip reikia. Šeima darosi nedarni, apdrumsta, suskilusi. Ji jau negali rytai ir vakarais suklupti ir bendrai pasimelsti, nes tėvams maldos žodžiai yra vieni, o vaikams — kiti. Kas sąmoningai vaikui lauzia melstis ne tėvų kalba, nusikalsta ne tik žmoniškumui, bet ir Dievui. Ilga būtų kalba apie tai, kaip Lietuvoje buvo daug žmonių nureliginta tiktaimi dėlto, kad jie buvo verčiami lenkiškai melstis. Panašius reiškinį yra ir Amerikos lietuvių gyvenime. Viena ranka tikėjimas yra stiprinamas, o antra jį griauja.

"Kam man reikalinga lietuvių kalba?" gali klausyti tik tas, kuris klausia, kur daugiau galima uždirbti ir skanesnės ar lėgvesnės duonos gauti. Kokią duoną jis gauna, tokia ir kalba ima šnekėti. Kad taip gyvendamas ir dirbdamas, jis gali pradirbti savo ir savo vaikų sielą, apie tai retai pagalvoja. S.

Iš vyrų pasidaravo p.p. A. sių viršininkas J. Collins; iš Daukantas, P. Radaitis, S. kunigų — kun. A. Janiūnas, S. Pilkonis, A. Zaveckas, J. Tebėra, P. Urbonavičius, A. Šakalis, L. Šakalis ir V. Pilkonis. J. Malinauskas, Mayflower Beverages Co. savininkas klubo bankietui paaukavo 10 dėžių toniko, už ką jam didelis ačiū. Bankieto rengimo komisija reiškia širdingą padėką visiems, kurie darbu ar kuo nors prisidėjo prie bankieto pasisekimo. Taip pat reiškia širdingą padėką visiems bankieto dalyviams už stalų tarnavimą p-lės choristės. gausų dalyvavimą. A. D.

Laikraščio "DARBININKO" Metinis

ŠURUM - BURUM

Sekmadienį, Balandžio - April 22, 1951

LIETUVIŲ PILIEČIŲ AUDITORIJOJE,

368 W. Broadway, South Boston, Mass.

Gros šaunus AL. STEVEN'S Orkestras

Bus išdalyta dovanų \$300.00 cash

Skanūs valgiai — puikūs gėrimai.

PRADŽIA 6 VAL. VAKARE

ĮŽANGA — 75c.

Nuoširdžiai kviečiame visus dalyvauti. RENGEJAI.

Adv. Brunonas Kalvaitis, teisių daktaras, buvęs Lietuvoje Vidaus Reikalų ministerijos juriskonsultas, gins lietuvių emigrantą.